

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

PRVI OSNUTEK OBCINSKEGA STATUTA V NAŠEM OKRAJU

Kranjska skupnost ljudi

O tej pomembni listini bodo dali zadnjo besedo občani

Prvi osnutek statuta občine Kranj je bil sestavljen na podlagi gradiva, ki ga je pripravila komisija za izdelavo statuta pri Občini Kranj. Osnutek obsega štiri dele. V prvem delu so temeljne določbe, ki obravnavajo definicijo občine in njeno območje, pojem občana, splošna načela o pravicah in dolžnostih občanov, gospodarskih in družbeno-političnih organizacij, načelo, da se v občini uresničujejo pravice in dolžnosti v skladu z ustavo, zakoni in statutom, sodelovanje med občinami itd. V drugem delu so opredeljeni družbeno-ekonomski odnosi v proizvodnji in negospodarskih dejavnostih, proračun, skladi in združevanje sredstev, usmerjanje gospodarskega razvoja in prostorno planiranje, kreditiranje in zaposlovanje delovne sile. Tretji del zajema organizacijo občinske samouprave, ki obsega občinsko skupščino z njenimi organi: predsednikom, dveti, komisijami in upravnimi organi. Zadnji, četrti del pa določa oblike neposrednega samoupravljanja v občini: krajevne skupnosti, zbori občanov, referendum, in vloge SZDL.

Prvi člen statuta določa, da je občina temeljna politično-teritorialna organizacija samouprave delovnega ljudstva in temeljna družbeno-ekonomska skupnost prebivalcev na njenem območju. Občina kot družbeno-ekonomska celota predstavlja tako skupnost, v kateri prevladuje socialistični sistem proizvodnje, družbena lastnina proizvodnih sredstev s pravico samoupravljanja proizvajalcev in sistem družbenega upravljanja na prosvetnem, kulturnem in socialnem področju. Pri politično-teritorialni opredelitvi pa gre za odnose oblasti v občini z vsemi političnimi institucijami: volivci, zbori občanov, občinska skupščina z njenimi organi, krajevne skupnosti, družbene organizacije, samostojne ustanove in referendum. Občina je torej skupnost ljudi, ki jo povezuje prostor, na katerem ti ljudje prebivajo, skupna delavnost in skupne potrebe, obenem pa je pravno urejena. Navedena opredelitev občine temelji na določilih zakona o ureditvi občin in okrajev iz leta 1955.

KDO BO OBCAN Z VSEMI PRAVICAMI?

To pa seveda ne pomeni, da bi morala biti taka definicija tudi dokončna, saj o sami definiciji obstojajo sporna gledišča. Nato so

polmenseko našeta vsa naselja na območju občine.

Statut določa, da je občan občine Kranj tisti državljan, ki stalno prebiva na njenem območju. V zvezi s tem določilom se je postavilo vprašanje, ali naj se priznajo občani, ki dalj časa prebivajo na območju občine, še posebej pravice. Priznanje posebnih pravic (npr. premoženjske) prebivalcem, ki že dalj časa prebivajo v občini, predstavlja nekdanjo domovinsko pravico. Uveljaviti take pravice nasprotuje načelo svobodnega gibanja, enakopravnosti in enakosti vseh državljanov in potreba za ohranitev nepreskrbljenih državljanov na socialnejši osnovi. V dosedanji razpravi se je predvsem zastopalo gledišče, da naj se priznajo pravice le v okviru veljavnih predpisov, upoštevajoč sedanje materialne možnosti občine.

Osnovni del prvega posvetja predstavljajo družbene naloge v občini. Te naloge so: vključevanje posebnih in splošnih interesov, odločanje o vprašanih skupnega interesa za življenje in delo državljanov, za gospodarski, kulturni, zdravstveni in socialni razvoj, zagotavljanje materialnega razvoja občine, vključevanje gospodarskega in družbenega razvoja, ustvarjanje materialnih in družbenih pogojev za osvoboditev dela in neposredno uresničevanje samoupravnih pravic na vseh področjih družbenega življenja.

NASA ZBORNICA JE ZE PRICELA POSEGATI V GOSPODARSKE PROBLEME

Prve konkretne akcije

Kljub temu, da je bila gospodarska zbornica za okraj Kranj ustanovljena šele med preteklega meseca, pa je že pričela aktivno posegati v naše gospodarsko življenje. Dokaz za to je nedvomno lahko prav prva seja upravnega odbora, kjer so člani takoj po razpravi o nalogah in organizaciji gospodarske zbornice pričeli obravnavati problematiko našega izvoza v letošnjem prvem polletju. Prav tako je gospodarska zbornica za okraj Kranj že sklenila, da bo prihodnji teden organizirala za gospodarske organizacije posebno posvetovanje. Tako bo v torek, 7. avgusta, v Kranju posvetovanje predstavnikov gostinskih gospodarskih organizacij. Na posvetovanju bodo razen nekaterih drugih ukrepov obravna-

vani tudi penzijske cene za prihodnje leto. Gospodarski strokovnjaki menijo, da bi prihodnje leto teh cen ne povzeli. Prav tako naj bi na tem posvetovanju oziroma konferenci obravnavali tudi poslovne uspehe v prvem polletju.

Podobni posveti bodo tudi za obrtne, trgovske in kmetijske gospodarske organizacije. V sredo, 8. avgusta, bo posvetovanje teh gospodarskih organizacij z območja kranjske in tržiške občine; v četrtek, 9. avgusta, za območje občine Skofja Loka; v petek, 10. avgusta, za področje občine Radovljica in v soboto, 11. avgusta, za občino Jesenice. Na teh posvetih bodo obravnavali vsebinsko in cilje zakona o družbenih kontrolnih cen in zakona o ureditvi poslovnih razmerij na trgu. Prav gotovo pa bo razprava navrgla še kopico drugih aktualnih problemov. Razen zastopnikov v gospodarskih organizacijah naj bi bili na teh posvetih tudi predstavniki družbenih organov.

Organizacija takih ali podobnih posvetov je nedvomno metoda dela, ki je verjetno najustrenejša in najuspešnejša. Zato gospodarska zbornica meni, da bi s tako prakso nadaljevali v prihodnje. — P.

Gostje iz Oldhama

Kranj, 1. avgusta — Jutri bo iz Ankarane, kjer se zadržuje na krajšem oddihu, prispela v Kranj skupina najvišjih predstavnikov angleškega mesta Oldham. Znano je, da bo v okviru letošnjega Gorenjskega sejma tudi razstava mesta Oldham, ki naj pomeni enakovredno oddolžitve lanskoletni razstavi mesta Kranj v Oldhamu in tako doprineše hov delež k prijateljskim odnosom med obema mestoma.

Visoki angleški gostje se bodo v petek dopoldne udeležili otvoritve sejma in razstave. V času bivanja v Kranju bodo obiskali kranjski zdravstveni dom, več šol in tovarn ter nekatere znane gorenjske kraje. — M. S.

PRED XII. GORENJSKIM SEJOM

Prvi skupen nastop

ZAPOSLENIH INVALIDOV SLOVENIJE

Ko se takole, nekaj dni pred otvoritvijo, sprehajamo po razstavnih prostorih Gorenjskega sejma, se nam zdi skoraj nemogoče, da bi bila že ta petek lahko tu otvoritev poletnega sejma. Največ, kar lahko vidimo po hodnikih in drugih delavnosti v skladu s posebnimi pogoji občine in potrebami gospodarstva kot celote, kakor tudi za delo in zaposlovanje ter dvigovanje produktivnosti dela.

● Izenačevanja v okviru enotnega družbeno-ekonomskega sistema pogojev dela in pridobivanja dohodka v delovnih organizacijah zaradi njihovega skladnega razvoja in kar popolneje uresničitev načela nagrajevanja po delu.

● Odločanje o višini in porabi sredstev, ki so v okviru razdelitve družbenega proizvoda, namenjena za kritje skupnih in splošnih potreb v občini.

● Odločanje o vlaganju sredstev za gospodarski in družbeni razvoj (Nadaljevanje na 2. strani)

Ko se takole, nekaj dni pred otvoritvijo, sprehajamo po razstavnih prostorih Gorenjskega sejma, se nam zdi skoraj nemogoče, da bi bila že ta petek lahko tu otvoritev poletnega sejma. Največ, kar lahko vidimo po hodnikih in drugih delavnosti v skladu s posebnimi pogoji občine in potrebami gospodarstva kot celote, kakor tudi za delo in zaposlovanje ter dvigovanje produktivnosti dela.

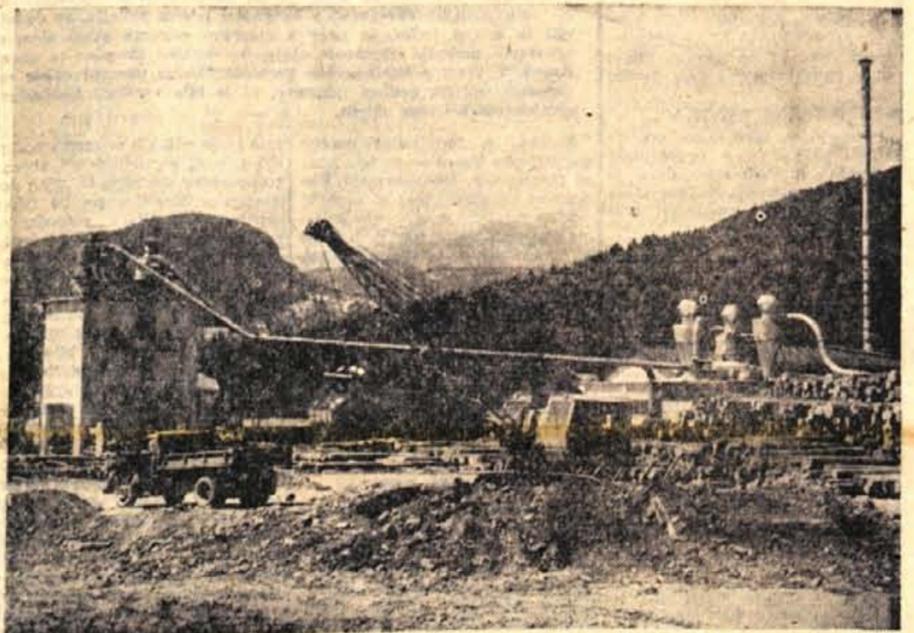
● Izenačevanja v okviru enotnega družbeno-ekonomskega sistema pogojev dela in pridobivanja dohodka v delovnih organizacijah zaradi njihovega skladnega razvoja in kar popolneje uresničitev načela nagrajevanja po delu.

● Odločanje o višini in porabi sredstev, ki so v okviru razdelitve družbenega proizvoda, namenjena za kritje skupnih in splošnih potreb v občini.

● Odločanje o vlaganju sredstev za gospodarski in družbeni razvoj (Nadaljevanje na 2. strani)

skupno razstavo. Prvi del razstave bodo sestavljali grafikon in fotografije, ki bodo ponazarjali dejavnosti zavodov, njihove delavnice, število zaposlenih, odstotek invalidnosti, delovno sposobnost invalidov v primerjavi s popolnoma zdravimi ljudmi itd. Tu bo prikazano tudi, kako poteka rehabilitacija invalida. Razstava naj bi seznanila širok krog prebivalcev predvsem s tem, da invalidom ni zaprta pot za nadaljnji razvoj ampak imajo možnost, da se izpopolnjujejo in vključijo v delo.

Drugi del razstave zajema najrazličnejše izdelke, ki prihajajo iz invalidskih delavnic. Ker je dejavnost posameznih zavodov zelo različna, bo razstava dokaj pestra. Na njej bomo lahko videli predmete od izdelkov drobne galanterije, otroške konfekcije, pleterstva do tako zahtevnih izdelkov, kot so na primer bojlerji za gretje vode. V tretjem delu razstavnega prostora, ki je namenjen dvajsetim zavodom za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb, bodo ti prodajali svoje izdelke.

Zamisel in osnovni koncept mehanizacije in funkcionalne ureditve krišča — prostora za skladišče hlodovine so programsko izdelali na LIP-u Bled, končni projekt pa: Projektni biro za lesno industrijo LRS v Ljubljani. Na sliki: Zemeljska dela za ureditev mehaniziranega krišča na bazenskem obratu »Tomaž Godec« v Bohinjski Bistrici norm alno potekajo. Če bo ugodno vreme bodo končana predvidoma v enem mesecu

LJUDSKI POSLANSKI GORENJSKE O PROBLEMIH V KMETIJSTVU IN GOZDARSTVU

Polletni plan gozdarstva dosežen

Rezultat pravih smernic in enotnejše akcije

POSVETOVANJA PO VASEH JESENISKE IN KRANJSKE OBCINE — OGLED OBRA-TOV KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA KRANJ

Na inicijativo Okrajnega odbora SZDL v Kranju je bil tu v ponedeljek, 30. julija pogovor z vsemi ljudskimi poslanci iz tega območja. Pogovor je bil o problemih v razvoju kmetijske in gozdarske dejavnosti na tem območju. Razen poslancev, med katerimi so bili tudi dr. Miha Potočnik, Boris Zihelj, Tone Fajfar in drugi, se je pogovora udeležil tudi sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo Slovenije Rudolf Čačinovič ter pomočnik sekretarja ing. Janez Perovišek.

Glavno pojasnilo o sedanjem stanju v kmetijstvu in gozdarstvu je podal predsednik OO SZDL Martin Košir. Poslanci so se strinjali z ugotovitvijo, da prav zaradi močnega industrijskega razvoja na tem območju kmetijstvo in gozdarstvo doletja nista bila deležna večje pozornosti in zato niti zabeležilo vzporednega vzpona. Potrebni so amejšji ukrepi. Prav uveljavljanje zakona o gozdarstvu je v zadnjem času pokazalo, da se je treba teh stvari odločneje lotiti. Sedaj so v toku pogovori s kmetovstvom in lastniki gozdov. Pri tem se je pokazalo, da ljudje na vas niso bili dovolj ali pa sploh napačno obveščeni o današnjih vaeološnih naporih za hitrejši napredek teh dejavnosti.

157.000 metrov hlodovine

Najbolj pereče je bilo stanje v gozdarstvu. V okraju je bilo več kot 200 privatnih malih zag. Tam so rezali in trgovali z lesom dokaj neurejeno. Splošno gospodarstvo je imelo velike težave in konkretne izgube. To zlasti pri izvozu. Po letošnjem predvidenem načrtu mora gozdarstvo našega okraja dati 157.000 kubnih metrov hlodovine bodisi naši predelovalni industriji ali pa izvoznim podjet-

jem. To je 22 odstotkov obremenitve v naši republiki, kar pa je realno spričo tega, da v okraju nimamo močnejše razvite končne

predelovalne industrije lesa. Toda ob prvem četrtletju je bil postavljeni načrt močno ogrožen. To zlasti pri izvozu. Ni bilo moč organizirati enotnega in kvalitetnega lesa v večjih količinah, niti za našo predelovalno industrijo niti za izvoz. Prav v tistem času je prišel v veljavo zakon o gozdarstvu in ob tem tudi določene organizacijske spremembe. Zaprli so (Nadaljevanje na 2. strani)

Šola za poslovno organizacijo

Anketa zbornice za industrijo, rudarstvo, gradbeništvo in promet LRS je pokazala veliko potrebo po specializaciji kadrov v industriji. Anketirana podjetja so se zanimala tudi za vprašanje poslovne organizacije. Zato je zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela v Kranju ustanovil šolo za poslovno organizacijo, ki bo pričela z delom že to jesen. Šola bo dvoletna, imela bo seminarski značaj in bo sprejemala iz podjetij in ustanov kandidata, ki so sedaj zaposleni na ustrezaajočih delovnih mestih. Kandidati se bodo na seminarjih teoretsko izobrazili, praktično pa se bodo usposabljali na svojih delovnih mestih, kjer bodo izvrševali praktične naloge pod vodstvom posebnih inštruktorjev. Ta

šola je pomembna stopnja na področju izobraževanja kadrov za gospodarske organizacije in za ostala področja družbenega dela. Pri vsakodnevnih naporih za dvig produktivnosti, pri iskanju novih poti in metod za napredek proizvodnje se vedno znova vrneemo na osnovni problem: organizacijo dela. Razen vseh drugih faktorjev produktivnosti je organizacija poslovanja tisti temelj, na katerem se gradi uspešna dejavnost katerekoli oblike našega družbenega udejstvovanja. Industrijska proizvodnja v raznih stopnjah svojega razvoja pomeni danes najbolj organizirano obliko človekovega dela. Določena stopnja organizacije je eden izmed pogojev industrijske proizvodnje. (Nadaljevanje na 2. strani)

Kranj in Jesenice sta se okrasila. Prvi avgust 1941 je za oba ta dva kraja pomenil začetek odkritega organiziranega boja proti okupatorju — proti tujim in domačim sovražnikom svobode. Okrog 50 jeseniških delavcev, večinoma komunistov, ki so bili že 10 dni v bopali in se organizirali v partizansko četo, je 1. avgusta na Mežakliji prišlo v odprti boj proti Nemcem, ki so se ob znatnih izdihih umaknili. Tudi pri Kranju je bila tisti dan ustanovljena prva partizanska četa in počil je prvi strel na sovražnika.

Od takrat je minilo enaindvajset let. Jesenice, Kranj in skoraj vsak kraj so širom po deželi bilo sprejeti svojo podobo. Zrasle so nove tovarne, elektrarne, nova stanovanjska naselja, ceste, mostovi, zdravstveni domovi... Hkrati ob tem pa je zrasla tudi nova generacija, potomočno izbojevane revolucije. To niso več plahi, brezposelni trpinčarjevi zavestni, smeli svobodni in odlični člani nove družbe, ustvarjalci srečnejših časov.

Na sliki zgoraj: Spomenik na Občini (Mežaklija) kjer je prišlo pred 21. leti do prvega boja med Nemci in jeseniškimi partizani. Spodaj: Spomenik revolucije v Kranju, simbol nove ere

Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • O

Življenje in birokracija

Vsi vedo, da Tonetu Živoljenjska ni bila naklonjena, čeprav se včasih nikoli ni pritoževal. Ze v prvih letih ga je prizadela huda bolezen in ga prisilila, da omej svoje želje z ozkim okvirom majhnih običajev. Ker ni izpolnjeval pogojev za kakršnokoli redno pokojnino, mu je bila odobrena tromeisna prepoved. Sam se z njo ne bi mogel pritoževati, toda ker je šel skupaj s svojo sestro, je pa tisti denar le malo odurni.

Tonetu ni dala miru misel, da bi njegova le lahka misel, da bi se sam pritoževal kak dinar. Pred njim se mu je za to res ponudila priložnost. Veliko naporov in neprijetno močno voljo je zahteval od nje vladanja pot do kantonice, ki jo je s težavo premagal decimeter za decimetrom, da bi se lahko pritožil, vendar je pritoževal.

Našli se je primernege dela in se danes tudi opraviča od najzgodnejšega jutra do nozne noči. Težko mu gre, vendar delo in — zasluž.

To zadnje je zvečel tudi pri-

stojni organ, ki skrbi za pravilno razdeljevanje socialnih podpor in bitro poskrbel za to, da Tone ne prejema več tistih nekaj tisočakov podpore. Saj zasluž!

Nibče se ni pozanimal, koliko naporov mora vložiti v sleherni izdelek, koliko je dni, v katerih ne more delati, koliko ur traja njegov delavnik, ki mu prinaša sredni zaslužek. Tonetovi sosedje to dobro vedo, pa tudi mnogi drugi vaščani, vendar jih o tem nibče ni upraveljal.

Tonetova zoodba ni povsem osamljena. Take stvari se velikokrat dogajajo predvsem tam, kjer veljujejo življenjske probleme samo izza pisalnih miz in daleč od njihovega prizorišča. Zato moramo pozdraviti nove predpise, ki prenašajo mnoge pristojnosti na krajevne skupnosti. Ko bodo tudi vaščani iz Tonetove vasi lahko odločali o tem, kdo v njihovi vasi potrebuje podporo in kdo ne, Tone prav gotovo ne bo zapostavljen.

M. S.

TE DNI PO SVETU

● POMIRITEV V ALŽIRJI

Opazovalci v Alžiru menijo, da je določeno popuščanje napetosti značilno za razvoj alžirske krize. Za Ben Bello je kriza praktično že končana. Minister Jazid pa je v Alžiru izjavil, da je alžirska ljudstvo zavrnilo, da bi se zateklo k sili. Poročajo, da so aretirali podpredsednika Budiafa in ga odpeljali v neznan smer. Predsednik začasne alžirske vlade Benheda je poslal poziv vsem alžirskim voditeljem, naj se čimprej zbere v glavnem mestu, da bi pospešili rešitev politične krize.

● AMERIŠKE ČETE ZAPUSTILE TAJSKO

Predstavniki ameriškega veleposlaništva v Bangkoku je sporočili, da so tudi zadnje enote ameriške vojske zapustile Tajsko.

● KONFERENCA O AFRISKEM SODELOVANJU

V glavnem mestu Gvineje se je končala konferenca prosvetnih strokovnjakov dežel afriške ustanovne listine, na kateri so bile zastopane Gvineja, Mali, ZAR in Maroko.

● REŠITEV ZAHODNORISANSKEGA VPRAŠANJA

Ambasadorja Indonezije in Nizozemske sta dogovorila sporazum o kompromisni rešitvi problema Zahodnega Tima.

● CARINSKA UNIJA

Vladj Nigerija in Dahomeja sta se sporazumeli o carinski uniji in skupni carinski službi.

● OBISK V UKRAJINI

Predsednik Sovjetske vlade Hruščov je odpotoval v Dnjeprpetrovsk, kjer si bo ogledal nekaj industrijskih podjetij tega mesta.

● GENERALNA STAVKA

Peronistična sindikalna organizacija, vključena v argentinsko generalno konfederacijo dela, je napovedala novo stavko, ker vlada ni rešila vrste socialnih problemov.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Na alžirskem semaforju se je začela prilagati zelena luč. Zadnji dnevi prejšnjega tedna so pokazali, da se alžirski bratje sili političnega prepira še čez glavo. Silevni tujanji čimprej so pripomogli, da je alžirska balcezenprebrodila krizo in ljudje širom

Zelena luč

po svetu so začeli verjeti v njeno ozdravitev. Ze pred sedmimi leti, ko se je ob Lemenskem jezgu zbralo devet alžirskih bratov, je Ben Bela govoril: «Mi smo zvezani z moralno pogodbo. Ta pogodba ne dovoljuje nobenemu, da bi delal na svojo pest.» Sedem let po začetku alžirskega upora se je začela ta skupna zavest krhati. Sedemletna vojna, ki

je spravila ob življenje 20.000 francoskih vojakov in pristela med mrtve 350.000 Alžircev, ni dala priložnosti alžirskim voditeljem, da bi v popolnosti razčistili politične nazore, zakaj vojna jih je v takšni meri zapolnila in ločila, da nikoli niso sedeli vsi skupaj. Marsikaj je ostalo ob strani in razlike so prišle do izraza, ko je bila alžirska neodvisnost že podpisano zgodovinsko dejstvo. Nasprotja med alžirskimi voditelji so izšla na dan, ko je alžirsko ljudstvo z 99 odstotki glasov izglasovalo neodvisnost in položilo temeljni kamen v novi državi. Izid glasovanja je zatekel alžirsko vodstvo že razdeljeno v dva

tabora. Skupina ministrov je odpovala v glavno mesto Alžir in od tam skušala spraviti nasprotnika Ben Bello, ki je našel zatočišče pri alžirski vojski. V »kozji rog«, Ben Bela pa je skušal v duhu sklepov tripoliškega zasedanja uresničiti zamisel političnega odpora, ki bi izdelal politične smerice še pred volitvami v alžirsko ustavotvorno skupščino. V ozadju tega žalostnega spora so bili ključni, ki bi obema skupinama zagotovili ključne položaje v novi vladi. Bolj bistvene so bile seveda politične težnje obeh skupin, ki se bile po končnih ciljih tako različne, da jih je bilo nemogoče uskladiti. Popuščanje na obeh straneh je izsililo šele nevarnosti državljanske vojne, brezvladje in posameznih predelih in pritisk od spodaj, ki ga je bilo čutili vse bolj, čim dlje se je vlekle politična kriza.

Kakšen je sedaj alžirski skupni jezik in kdo je iz spora izvlekel debelejši konec? Alžirska vojska je v politični krizi zadržala zdrav razum in preprečila marsikaj, da bi nasprotja prišla v bolj žalostni obliki do izraza. Položaj vojske se je utrdil. Ben Bela, ki ima v vrstah vojske precejšnjo podporo, je z izidom krize verjetno najmočnejša alžirska osebnost. Vojska je bila prva, ki je začasni alžirski vladi izrekla nezaupanje in vztrajala pri uresnitvi tripoliških sklepov. Seveda tudi vojska kot alžirsko politično vodstvo ni enotna. Uradna stališča o izidu krize se najraje zatekajo k molčanju. Z vodstveno vlogo političnega odbora in sklicanjem Nacionalnega sveta alžirske revolucije bi naj bila z malimi odstopanji uresničena Ben Belina linija. Seveda je sprično razlik v vodstvu težko reči, če ne bodo nerazčiščena politična načela prišla do izraza v neki drugi obliki.

Trenutno je najvažnejše, da je »železna zavesa« med Alžircom in

ZDRAVKO TOMAZIČ

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

PRVA REDNA SEJA UPRAVNEGA ODBORA GOSPODARSKE ZBORNICE

Za uspešno delo so potrebni ustrezni podatki

ENOTNOST GOSPODARSKE ZBORNICE SE KAŽE TUDI V NJENI NOTRANJI ORGANIZACIJI IN SISTEMIZACIJI DELOVNIH MEST — ZBORNICA IMA SEDEMČLANSKO PREDSEDSTVO

Kranj, 30. julija — Danes dopoldne se je prvič sestala upravni odbor gospodarske zbornice za okraj Kranj. Predlagani dnevni red, ki je obsegal razpravo o družbenem položaju in funkcijah gospodarskih zbornic, razpravo v zvezi z ustanovitvijo in organizacijo gospodarske zbornice za okraj Kranj in poročilo o izpolnjevanju izvornih planskih obveznosti v letošnjem prvem polletju, so dopolnili še z eno točko, in sicer z razpravo oziroma sklepanjem o adaptaciji poslojpa dosedanje obrtno-komunalne zbornice za okraj Kranj. V zvezi z obravnavano problematiko je upravni odbor na današnji seji na podlagi razprave, ki je bila vseskozi konkretna, sprejel tudi ustrezne sklepe.

na današnji seji sklenili, da predlaga okrajnemu ljudskemu odboru, da se imenuje za predsednika sekcije za blagovni promet Jaka Kolonec, za predsednika sekcije za kmetijstvo in gozdarstvo ing. Janeza Eržena in za predsednika obrtno-komunalne sekcije Janka Urbanca. Hkrati so potrdili tudi predloge za imenovanja tajnikov omenjenih sekcij.

Zamisel o formiranju enotne gospodarske zbornice je bila tudi na Gorenjskem toplo sprejeta. Vsa osnovna vprašanja naj bi namreč odselej reševali v osnovnih oziroma okrajnih zbornicah. Vseh sicer na tem mestu ne bo mogoče rešiti,

V upravi enotne gospodarske zbornice je sistemiziranih 28 delovnih mest, medtem ko je bilo v prejšnjih zbornicah zaposlenih 40 uslužbencev. Uprava se deli na dva oddelka, in sicer na oddelke za splošne zadeve, v katerem je tudi referat za strokovno izobraževanje, in na oddelke za gospodarska področja (oddelki za proučevanje gospodarstva). Tako se enotnost nove gospodarske zbornice kaže tudi v njeni notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest. — P.

Šola za poslovno organizacijo

(Nadaljevanje s 1. strani)

To ni samo industrija, vsako področje družbenega dela zahteva, da so izpolnjeni osnovni faktori. Ki jih skupno označujemo kot organizacijo poslovanja.

Večja podjetja in ustanove imajo posebne oddelke, ki se ukvarjajo izključno z vprašanjem organizacije, v srednjih in manjših podjetjih pa je ta naloga prepričana vodilnemu kadru. Ker ta za to delo navadno ni specializiran, zavisi njegov uspeh skoraj samo od osebne vneme posameznika, od njegovih iznajdljivosti in izkušenj. Z razvojem industrializacije so se izpopolnjevale tudi metode vodenja, upravljanja in vsega poslovanja. Tako se je ob sodelovanju teoretikov in praktikov postopoma razvila nova veda — veda organizacije. Poznavanje vsaj osnovnih načel in metod organizacije je danes nujno za vsako vodilno osebo; od organizatorjev ter šefov priprave in proizvodnje pa smemo zahtevati tudi globlje specializacije. Njihovo delo brez znanja organizacije je namreč predvsem poskušanje in daje malo začetovitev za uspeh. — ing. Janez Smitik

Lepi in topli dnevi so v zadnjem času privabili številna tuja in domača turista na Jezerško. — Foto: F. Perdan

Polletni plan gozdarstva dosežen

(Nadaljevanje s 1. strani)

večino malih zag. venecijan. Kaj kmalu — že do konca junija se je pokazal uspeh Lesna industrija in tudi izvozna podjetja so bila preskrbljena z lesom. Polletni plan je bil izpolnjen.

Pot do nižjih cen

Prav tako so poslanci govorili tudi o nekaterih problemih kmetijstva. Velika naših kmetijskih gospodarstev porabi v glavnem doma vse, kar pridelajo. Nič, ali bolje malo, razen krompirja, pridelajo za trg. To pa je nevzdržno bodisi za

prizadete proizvajalce kakor tudi družbo kot celoto. Hkrati pa tudi mnogi socialni problemi naših rešilj, dela nezmožnih na vsa druga stvari narekujejo in vodijo nasilju k določnim spremembam. Sedanja niska delovna uspešnost v kmetijstvu ne zagotavlja ustreznega razvoja. Za razvoj so potrebna sredstva. Zato se vinski odbori začeli ustanovali posebno sklade za kmetijstvo-vede iz virov samega kmetijstva.

Ti ukrepi so marsikaj pomagali mnogo nezadovoljstva. Toda, vedo povedati v jesenski obdobji, kjer so se že pogovorili s kmetijskimi proizvajalci po vseh kmetijskih organizacijah SZDL, ki je niso profi tem ukrepom v celu. Gre pa za to, da niso zadostno in pravilno obvestili. Poslanci so si zatem ogledali katere obrate kmetijskega gospodarstva Kranj. V Prihodnjih letih se bo to posestvo, ki zajema celotni letvi breg Koške in Sava, Kranja do meja ljubljanskega okraja, dobesedno potrošilo obsegu in tudi po priznanju zmogljivosti. Od sedanjih 1000 hektarov zemlje bodo do leta 1900 ha. Na obratih hovec, Cerklje, Semur, Hruševci, Čerinjevi in v Brnikih bodo 1400 krav molznic, ki bodo do leta okrog 6 milijonov litrov mleka. To niso je načrti, ki se začelo delo. Prav tako se posestvu kazali velike uspešnosti ali celo več hektarjev, na katerih imajo znatno nasporene pridelke bodisi pšenice, krompirja in drugih kultur. Mehanizacija proizvodnja na velikih posevkih daje prve vidne uspehe, kar pomenjuje stroške proizvodnje zavoljajo stroka možno po zniževanju cen.

Prvi osnutek občinskega statuta v našem okraju

(Nadaljevanje s 1. strani)

s katerimi občina samostojno razpolaga.

Urejanje vprašanj, ki imajo neposreden pomen za gospodarsko, kulturno-družbeno življenje in razvoj, kakor tudi način uporabe zemljišč in stavb v družbenem prenoženju.

Vsklajanje razvoja naselij v občini.

Zagotavljanje materialnih in drugih pogojev za zadovoljitev potreb državljanov in stalno izboljševanje njihovih socialnih življenjskih pogojev, posebno na področju izobraževanja, kulture, zdravstva, socialne zaščite, stanovanja, komunalnih in drugih javnih služb, ustanavljanje gospodarskih organizacij in organiziranje komunalnih in drugih javnih služb.

Skrb za uresničitev političnih in osebnih pravic v družbenem samoupravljanju.

Organiziranje in zaščita osebnih in premoženjske varnosti ter javnega reda in miru.

Organiziranje organov oblasti in družbenega samoupravljanja ter služb, ki imajo skupen pomen za občino.

Zagotavljanje izvrševanja in uporabe zakonov in drugih predpisov, posebno v razmerju do občanov, delovnih in drugih organizacij in varovanja zakonitosti v občini.

Razen tega se v občini opravljajo vse druge družbene zadeve, v kolikor niso v pristojnosti drugih družbeno-političnih skupnosti.

SVOJ PEČAT IN GRB

Navedene naloge se opravljajo po občinski skupščini in njenih organih, krajevnih skupnostih, gospodarskih organizacijah, SZDL, družbenih organizacijah in na zborih občanov. Občina Kranj lahko tudi združuje sredstva z drugimi občinami zaradi uresničevanja skupnih nalog, tako npr. sta občini Kranj in Trzin skupno ustanovili Zavod za izmero in kaster zemljišč kot posebni samostojni upravni organ.

Na koncu poglavja so še splošna določila, da je občina pravna oseba, da ima svoj pečat in grb, ter vodi evidenco občanov.

Bistvena razlika med statutom občine Kranj iz leta 1958 in novim osnutkom je v tem, da sedanjí statut ne obravnava samo organizacije in formalno — pravna vprašanja občinskega odbora, ampak vsestransko obdeluje družbeno-ekonomske odnose v občini. Poleg tega pa podrobna obdelava posameznih določil s strani občinske komisije za izdelavo statuta in njenih podkomisij zagotavlja, da ji bo postal temeljni predpis odraz dejanskega stanja v občini.

Janez Jocič

zato bi se v takih primerih poslužili pomoči republiške ali zvezne gospodarske zbornice. Okrajna gospodarska zbornica pa bo lahko uspešno spremljala gospodarsko politiko le takrat, kadar bo imela dovolj ustreznih podatkov oziroma analiz, ki ji bodo omogočile operativno proučevanje gospodarske problematike. Kakor povzemamo iz razprave na današnji seji upravnega odbora, bi bilo smotno prav zaradi teh potreb koordinirati delo zavoda za gospodarski razvoj, zavoda za statistiko, kmetijskega zavoda in morebitnih drugih tovrstnih zavodov. Prav v zvezi s potrebo po hitrih in realnih podatkih je upravni odbor formuliral ustrezen sklep, ki ga bo dostavil okrajnemu ljudskemu odboru. Sklep se nanaša na ustanovitev enotnega zavoda za statistiko in gospodarski razvoj. — Upravni odbor je na današnji seji tudi ugotovil, da se njegova stališča v bistvu ujemajo s težami novega zakona o gospodarskih zbornicah, obenem pa je pooblaštil zbornično predsedstvo, da formulira še nekatere dopolnilne predloge.

Zadeve v zvezi z ustanovitvijo gospodarske zbornice in organizacije zbornične uprave je obrazložil tajnik Marijan Ropret. Pri tej točki dnevnega reda je upravni odbor imenoval tudi sedemčlansko predsedstvo, ki ga sestavljajo: Jože Nastran, Ivo Miklavčič, Marijan Ropret, ing. Janez Eržen, Janko Urbanec in Drago Dolinšek. — Predsedstvo zbornice je zadolženo, da skrbi za izvajanje nalog med zasedanji upravnega odbora.

Pri gospodarski zbornici za okraj Kranj bodo tudi tri sekcije za posamezna gospodarska področja, vendar mora dati k temu poskušanje in daje malo začetovitev za uspeh. — ing. Janez Smitik

NEKAJ MISLI O NAŠEM IZVOZU

Od ugotovitev h konkretnemu delu

ZE SEDAJ NAJ BI OBRAVNAVALI OSNOVNE NALOGE V PRIHODNJEM LETU

Nekateri gospodarski strokovnjaki menijo, da lahko probleme, ki so se letos pojavili pri izvozu, razdelimo na objektivne in subjektivne. Med prve prištevajo zlasti pomanjkljivo oskrbo z reprodukcijskim materialom; a med druge pa menije delovnih kolektivov, da z izvozom pomagajo le družbi kot celoti in ne samemu sebi. Vendar pa je potrebno slednje ugotovitev le nekoliko dopolniti. Vsi poznavalci gospodarskih razmer se namreč s tako formulacijo ne strinjajo in zato trdijo, da so tudi gospodarske organizacije končno le spoznale, da jim prav izvoz nudi tako trenutne kakor tudi perspektivne koristi. Ne glede na vsa ta mnenja pa prav gotovo ni mogoče povsem zanikati, da ne bi težnje in zahteve po večjem izvozu v zadnjem času naletele pri proizvajalcih na ugodnejši sprejem.

ga plana. Ta številka sicer ni povsem točna, ker popolnoma realni podatkov o izvozu pač ni. — Kljub temu pa je pokazatelj, ki kaže, da v prihodnjih mesecih napori za povečanje izvoza ne smejo popustiti; nasprotno — prizadevanje mora biti odselej še večja.

Pomanjkljivosti, ki so v letošnjih prvih šestih mesecih hromile naše izvozne plane, so bile po posameznih gospodarskih dejavnostih različne. Tako je na primer v tekstilni industriji primanjkovalo bombaža, barv, kemikalij in podobno. Prav tako je bilo tudi premalo zanimanja za izvoz manjših količin blaga. Izvoz črne metalurgije pa hromi pedec investicijske izgradnje v svetu. Usnjarska industrija se je znašla v zagati zaradi slabe kvalitete kože, medtem ko se bo obutvena industrija verjetno morala kmalu preorientirati na proizvodnjo modnih izdelkov. Pri gumarski industriji je pomanjkljivost v tem, ker naša kovinska industrija še ni specializirana in tako ne more z domačimi izdelki,

ki jih potrebujejo v gumarski proizvodnji, poceniti nekaterih izvoznih proizvodov gumarske industrije. Prav tako cene nekaterih naših izdelkov je težko konkurirati na svetovnem tržišču.

Omenimo naj še izvoz kmetijske proizvodnje. Do konca junija so namreč izvozili nad 200 glav pitane živine, predvsem s kmetijskega gospodarstva Skofja Loka in kmetijske zadruge Gorenja vas. Z izgradnjo farm, za katere so sredstva odobrena, pa se bo delež kmetijstva pri izvozu predvsem v zahodnoevropske države še povečal.

Dejanski izvoz kranjskega okraja je sicer večji kakor pa ga prikazujejo podatki. Upoštevati pač moramo, da nekaj izvažajo tudi nekatera obrtna podjetja (Marmor Hotavlje), vendar njihov izvoz statistična služba ne zabeleži. Podobno je tudi z našimi čipkami. saj konec koncev le dobimo tudi zanje nekaj deviz. Isto je tudi s turizmom.

Pri ocenjevanju uspešnosti našega izvoza nas pogosto zaslepijo samo številke, ki so sicer same po sebi popolnoma v redu, vendar pa kasnejša proučevanja kažejo, da dejanski učinek le ni tak. Pri tem mislimo predvsem na to, da je treba izvoz pospeševati zlasti v tistih gospodarskih dejavnostih, ki uporabljajo domače surovine in zato niso vezane na uvoz, za katerega je pač treba imeti devizna sredstva. Take dejavnosti bi bile na Gorenjskem zlasti lesna industrija, črna metalurgija in elektroindustrija. Prav iz omenjenih razlogov bi bilo treba čimprej izdelati analize, ki naj pokažejo, v kateri dejavnosti naj izvoz še posebno povečujemo.

Položaj v prvem polletju nam narekuje, da se je treba resno lotiti teh problemov. Ugotovitve so na dani, zato so potrebne le še konkretne akcije. Najprej naj bi proučili stanje v tistih podjetjih, ki v prvem polletju kljub obvezi niso izvažali. Prav tako je nujno, da prične kovinska industrija izdelovati ustrezne kovinske predmete, ki jih za svoje izdelke potrebuje gumarska industrija. Imamo tudi možnosti za izvoz konfekcije, vendar doslej tu še ni bilo nič storjenega. Razen tega so še številna vprašanja, ki so bila že večkrat obravnavana,

endar se prepočasno realizirajo. — Končno imamo tudi slabo metodo za zbiranje podatkov o izvorni problematiki. To sicer ni ravno osnovno vprašanje v sklopu omenjenih in neomenjenih problemov, kljub temu da mu ne kaže znanjševiti pomembnosti.

Predvidoma v začetku septembra bo posebna okrajna konferenca, kjer naj bi temeljito analizirali uspehe in neuspehe pri naših težnjah za povečanje izvoza. — Hkrati pa bi razpravljali tudi o osnovnih nalogah, ki nas čakajo na tem področju prihodnje leto. To je vsekakor pohvalna odločitev, da homo v leto 1963 stopijo in že določeni osnovni koncepti, ki jih homo koristno uporabili tudi pri sestavljanju družb ali planov oziroma resolucij o družbenem in gospodarskem razvoju.

Vsaka proizvodnja zahteva gospodarski prostor. Menda skoraj ni dejavnosti, ki bi lahko trdila, da je zanjo ta prostor — na primer — območje naše države. Take inditve niso ustrezne in tudi ne ekonomsko utemeljene, ker je ta prostor končno majhen. Zato je potrebno tudi našo gorenjsko proizvodnjo usposobiti za uspešen nastop na tujih tržiščih. To pa bi bilo treba upoštevati vsepovsod. — P.

P R V A B I T K A

1. AVGUSTA 1941 JE CANKARJEVA CETA BILA NA OBRANCI NA MEŽAKLI PRVO ODPRTO BITKO SLOVENSkih PARTIZANOV PROTI NEMSKIM ZAVOJEVAVCEM

V taborišču Talarjevega voda je bila tišina. Enakomerno dihanje spečih borcev je ni ostalo. Sinoci, potem ko sta odšla ostala dva vođa Cankarjeve čete na rušino skrajno v dolino, so bedeli dolgo v noč in polegali se, ko so nekaj čez polnoči zaslišali dvoje močnih detonacij. Presekali sta tišino noči in se v odmevih nekajkratno ponovili, vsakokrat šibkeje, dokler njim odmev ni zamrl v tišini, ki je ponovno objela zemljo, kakor da se tam daleč spodaj ni zgodilo ničesar. Pa se je Most, ki so ga v Mostah pri Zirovnici ob okupaciji zgradili italijanski vojaki, je bil uničen, druzi, ostni, pa delno poškodovani.

Nekaj ur je že poteklo od tedaj. Zdal so borci in borce spali. Le deturzi, bil je sam vodnik Tonček Talar, je bedel. Sinoci mu je Gregorčič, ki so ga klicali zdaj po partizansko Gorenjce, zaupal vođ in mu ukazal, naj s tovariši, ki so ostali »doma«, počistijo in urede taborišče. Storiš je, kakor mu je bilo ukazano. Ze čez uro je bilo taborišče urejeno, posoda in menzage lepo razmešene, nahrbtniki ob vzglavjih spečih borcev na svojem mestu, drva ob ognjišču zložena kakor treba. Povsod je bil vzorec rod: če bi prišel tuj človek, bi preje ne mislil, da je prišel med tabornike. Le puške so spečih so govorile, da je taborišče partizansko.

Nekoliko niže pod taboriščem, od koder se je videlo na pot pod strmo skalo, sta bedela stražarja in preganjala čes z občudovanjem nečloveka zgradnja jutra. Oglajenost se so prve ptice, kakor da bi se svoje pesnjike ugašale zadnje trzave in prižigale jutro. Tam za krogovi se je že svetilkala sinja svetloba in se topila v zlatourno. Iz nje se je kakor velika razbarjanja kovinska krogla dvigala le sonce in kmalu nato razlilo v bojazljivo slepečo luč. Poletno jutro je zaharalo v vsem svojem sijaju. Kdo neki bi ob taki lepoti mislil vihar, ki se je potuhnjeno bližal. Stražarja, oba mlada, kotaj odrasla fanta, je misel nosila na Bled, k jezeru, kjer bi bilo tako lepo ob kopanju preživeti dan, ki se je obetal.

Tedaj je nekje pod stražanskim besom škrtnila vejica. Njuno razbarjanje se je razblinilo. Na kuzelo sta pristuhnila.

Kofiči?
Da, Kofiči!
— Naši se vračajo, — sta pomislila in jima že hotela pohiteti naproti, ko sta skozi grmičevje na stezi pod seboj zagledala sive blede.

Nemci!
Zirnila sta se in za trenutek stala kakor okamenela. Krč ju je zvil in prikoval na mesto. Tražilo je nekaj neskočno dolgih besed, da se je popustil in da sta po uničujočem presenečenju hitro zopet razodno pomislila, kaj je njuna dolžnost. Sele potem sta se neslišno umaknila proti taborišču in vzdrmla Tončka, ki le dremal.

— Nemci? — se je začudil v dremavi.

— Da, — sta rekla in se zastranila vanj.

Tonček so je zbral. Hotel je ostati miren. Zaradi odgovornosti, ki mu jo je naložil Gregorčič. Posročilo se mu je da je s svojjo mišnostjo vplival tudi na stražarje, ki sta še vedno drhtela. Njegovi mrličnosti so probujali strah in z mirnim zadržanjem trjavali, da so vetajali brez hrupa in zmede zaradi nenadnega pojavila sovražnika na stezi, globoko pod taboriščem. Drhtenje živcev, ki se je lotevalo zlasti tistih, ki so spali sezuj in so se zdaj naglo obrnili, ni bilo znak strahu. Vzlic lemo pa so ga hoteli krotiti in ki preštriti drag pred drugim. Ni so vedeli, da se bo to drhtenje dolgo samo od sebe, čim bodo čuli prvi strel.

Tonček Talar, ki mu je Gregorčič sinoci zaupal vod, je naglo skrenjal. Znanje, ki si ga je našel pri vojaki, mu je prišlo prav. Borci se razporedili po položajih v smercu nad taboriščem. Nemci so se k zemlji in se pripravlili na spad. Toda Nemci so bili mimo, ne da bi jih opazili. Zato je Tonček s borci zavzel nove položaje, partizana Alfonza, nekdanjega rešitelja v delavskem gledališču, pa je poslal v Gregorčičevo taborišče pogledat, če se je kaj že vrnil z nočne akcije.

Taborišče je bilo troje. Razporejeno so bila nedaleč drugo od drugega, tako da so se, če so vsi borci zavzeli položaje, lahko strnila v polkrožno obrambno črto. Te črte pa zdaj ni bilo mogoče zasedati in vodnik Tonček je moral

ukrepati drugače. S svojim vodom, ki je bil komaj kaj večji od nemške desetine, je zavzel položaj blizu stene in tako napravil Nemcem zasedo. Misli je, da se bodo Nemci zmedli. Pa se niso. Na komando, ki jo je bilo slišati od partizanskih položajev, se je kotona bliskovito razlezla in se prižela k tlom, takoj nato pa se je bitka razbesnela.

Z rafali osekane vejice smrek so deževale na partizanske položaje. Sele sedaj je Tonček videl, da bi bilo bolje spustiti Nemce mimo, saj se jim z vodom, ki je bil po številu borcev najmanj petnajstkrat manjši v primerjavi s številom Nemcem, ne bo mogel dolgo upirati. Znanje, ki si ga je pridobil v vojski, je odgovorilo. Vojskovati se po načinu, kakor so ga učili v vojski, je bilo v partizanskih pogojih samomorilsko. Tako je čutil. Ni opazil, da jih sovražniki obkrojujejo. Moral bi računati na nemško premoč in vod že po prvih streljih, izstreljenih na sovražnika, umakniti. Tako pa je zdaj že pokalo za hrbotom partizanskih položajev.

Bitka je besnela. Partizanom, četudi doslej niso utrpeli ne ranjenih ne mrtvih, je šlo vedno trše. Rafali in strelji so odmevali od skal in napolnjevali ozračje s pekelnim hrupom. Nebo nad hribi pa je bilo globoko modro in mirno. Ni se menilo za hrup bitke ne za ljudi, ki so se bili na življenje in smrt. Alfonz, ki je bil vzel puško in na Tončkov ukaz odhitel v Gregorčičevo taborišče, ni mogel več nazaj. Nemci so mu odrezali pot. Jezil se je na Tončka, zakaj ga je sploh poslal v Gregorčičevo taborišče, ko bi moral vedeti, da je prazno, saj se še nihče ni vrnil iz nočne akcije.

— Kalken nesmiel, pošiljati me...

Zdal je odrezan od drugih. Jeza mu ni pomagala. Tudi jeziti se je bilo nesmiel. Pomagati si mora sam, obiti Nemce in najti pot k svojim.

Sklonjen je stekel čez čistino. Na oni strani je bilo zopet bukovje. K sreči na tej čistini ni bilo Nemcev. Nobenega ni videl. Vseeno pa je hitel. Samo še nekaj korakov ga je ločilo od nizkega gostega bukovja. Tam se bo prikrlil in razmišlil, kako naj se izogne nevarnosti in se prebije do svojih.

Teke je. Bil je že močno upehan in vedno hitreje je sopol. V

bukovju se bo že odpočil, se je bodril. Zato razen odrešilnega bukovja ni videl ničesar.

— Halt! — je od nekod zasikalo. Nehote je pogledal, a se le v istem trenutku pogljal v mlado bukovje, ki je bilo bolj podobno grmičevju kakor drevju. Čeprav je videl Nemca samo za hip, je Nemčeva postava še vedno gorela pred njim: visok temnolas Nemec brez čelade in s fotografskim aparatom nad trebuhom. Smrtna lobanja na kapi ga je izdajala za gostopovca. V njegovi desnici pa je jasno videl revolver. Vse se je zgodilo v drobcu sekunde.

— Halt!
Nato je počilo. Krogle so zasikale nad njim. Vrag je dobro meril, saj mu je prestrlel klobut. Prav gotovo bi ga ubil, če bi Alfonz prej ne skočil v grapo, ki se je kakor nalašč pojavila pred njim.

Naglo se je spuščal po grapi navzdol in presenečen obstal. Bil je nad Talarjevimi taboriščem, pa je vso pot mislil, da se mu odmika, čeprav si je želel, da bi se vrnil vanj.

Razgledal se je. Taborišče je bilo prazno, a še vedno nedotak-

njeno. Vseeno pa mu ni odprilo poti do tovarišev. Tja, kamor se je medtem prenesla bitka, ni več mogel. Ko se je napotil na stezo, je spoznal, da je še vedno odrezan od ostalih. Skrit za mogočno staro smreko je opazil, da so Nemci zavzeli nov položaj na Skalcah. Odločiti se je moral. Skrit za debelo smreko na obronku gozda je izbral najkrajšo in najbolj zanesljivo pot čez čistino. Trava je bila dovolj visoka, da bi se lahko neopazno sprazil od smrečja. Ze se je sklonil, ko so se iz smrečja prikazale nem. čelade. Ni mu ostalo drugega, kot da je legel v visoko travo in pripravil puško. Pet nabojev je imel; štiri za Nemce in zadnjega zase. Njegova usoda je bila odvisna zdaj samo še od naključja...

Bitka še ni prenehala. Nemcem je uspelo, da so vod razbili in ga razdvojili. Potem so strelji postajali redkejši, utihnili pa niso.

Talarjevo taborišče je še vedno samevalo nedotaknjeno. Se vedno je dajalo vtis skavtskega taborišča. Le ležišča so bila razmetana, taka, kakor so jih pustili, ko so pohiteli na položaje. Tudi očeje so bile še tam. Le redki so jih vzeli s seboj. Vsi pa so bili prepričani, da se bodo vrnil. Po leg Ferdovega ležišča (Ferdo je bil sekretar skopjevske organizacije) je ležala kitara. V škrtli ob vzglavju je bil kakor navadno prenosni radijski sprejemnik, s katerim so že ves mesec zamlajali Moevevo pa tudi druge zavestniške postaje. Niso jih mogli poslušati zaradi motenj, ki so jih povzročali Nemci. Le redkokdaj se jim je posrečilo ujeti London, a jih je prav tako razočaral kakor sovražnikove postaje. Tudi zavezniki so poročali o skoro nezadržnem nemškem prodiranju na vzhodni fronti. Njihova poročila so se razlikovala od nemških samo po tem, ker so o nemških prodorih in zmagah na vzhodu poročala nekaj dni kasneje kakor nemška.

Ferdo, ki so ga Nemci prav tako kakor Alfonza in še nekatere druge odrezali od voda, ko se je je-ta neurejeno premaknil na nove položaje, je pravkar prišel v taborišče. Ne bi prišel sem, da ga ni skrbelo za radijski sprejemnik, ki ga je hotel rešiti in skriti pred Nemci. Na kitaro, ki je bila doslej nerazdruživ del njegove samega, je pri tem popolnoma pozabil.

— Ferdo! Ferdo! — ga je komaj slišno nekdo poklical.

Odložil je škrtlo z radijskim sprejemnikom in se ozrl. Zagledal je Viktorja, delavca, ki je prišel pred leti iz Stora in se zaposlil na Jesenicah. Na partijskem sestanku ga je spoznal; tudi Viktor je bil komunist.

— Ti, Viktor? — se je začudil zasopelmu tovarišu.

— Kje so drugi? — je Viktor izsopel.

— Umaknili so se.

— Pojdiva! Najti jih morava.

— Tako. Samo radio skrijem.

Odšla sta proti bukovju. Ferdo je odložil škrtlo z radijskim sprejemnikom pod neko bukev in ga pokril z vejami. Ko sta se vrnila proti taborišču, ju je iznenadil nemški krik:

— Schaut zwei Banditen!

Vrgla sta se na tla v smeri, od koder sta slišala krik in pripravila puški. Od sovražnikov ju je očilo komaj trideset metrov. Ferdo je pomeril, da bi sprožil. Prehitela ga je sovražnikova krogla, nekaj druzga pa je skoro istočasno našla Viktorja. Obležala sta v krvi. — Nemci so se poglali k njima. Se sta bila živa, a bila sta nezavestna. Tedaj so zagledali taborišče.

— Legert!

Zapodili so se proti taborišču. Teško ranjena partizana so odviekli s seboj. Hoteli so ju odnesti v dolino, zakaj ukazano jim je bilo, naj ne pobijejo vseh banditov in naj skušajo prignati vsaj nekaj živih ujetnikov v dolino, da bi iz njih izvlekli skrivnosti o odporiškem gibanju med prebivalstvom. Toda oba sta izdihnila, še preden so ju privlekli do taborišča. — Die zwei sind kalt! — je rekel nekdo in brcnil trupla. Kakor da bi s svojim zgledom dal znamenje, je surovost popadla tudi druge, da so se začeli med seboj kosati v surovosti nad mrtvima partizanoma. Kljub temu da so s svojo premočjo partizansko obrambo razbili sta bila mrtva partizana prva, ki so ju videli od blizu. Do tega trenutka niso še nobenega ubili ne zajeli. Zato so se spravili nad njiju z nečloveškim besom, ju obdejavali s škornji in puškinimi koptili. Najbolj divje je brcal truplo ne-

ljo, ki ga je ob prvih streljih partizanske krogla rahlo oplazila. Z okovanimi škornji je obdejavljal partizanovi glavi, dokler se nekemu, ki je stal ob strani, to početje nad mrličema ni zagnusilo.

— Genug! — je vzkliknil in z bližnjega ležišča potegnili odojo in z njo pokril iznakaženi trupli. Pri tem je stopil na nekaj lesnega kar je za trenutek jokajoče zavnelo in se potem pod njegovim škornjem strlo; bila je Ferdova kitara.

Toda Nemcem se je še hotelo dvajanja. Ko so se odvrnili od

tel v svojo slavo posneti nekaj prizorov s te, prve odprte bitke z banditi v Sloveniji, pa se je ta bitka za Nemce tako klavarno končala. Nihče med njimi ni verjel, da so se sprva bili z enim samim partizanskim vodom. Tako žilavo se je upiral, napovedal pa, ko so ga razpršili in obkožili, se neopazno izmuznil skozi obroč, kakor da bi se vdrl v zemljo.

Kmalu potem, tega si niso znali razložiti, pa jih je napadla močna banditska skupina, ki je vrasla pred njimi kakor iz zemlje in jih iznenadila, zmedla in poglala v beg. Niso vedeli, da

ranjenec vtaknil cev puške v usta in pritisnil na petelina. Ko so planili nadenj in mu iztrgali puško, so v cevi našli naboj. Sed udarno iglo so videli. Da so ga zajeli, se imajo zahvaliti samo partizan, ki je pisal Binžar. Zajeti naboj je zapomnil, da bi se lahko z njim pohvalil pred svojim nadrejenim poveljnikom, oziroma da bi vsaj nekoliko omilil neuspeh, ki ga je v prvi bitki proti upornikom doživel.

— Rekel sem vam, — ga je ošteval poveljnik, ko je kakor rekrut stal pred njim in ga poslušal kakor nebogljeno šolarček, — rekel sem vam, že pred akcijo sem vam rekel, da ne podcenjujte boja z banditi. Po izkušnjah iz bojev proti rdečim v Španiji sem vam svetoval, kako se bojite. Vi ste seveda vedeli več. Vzeli ste stvar neravno. Zato boste morali v trdo šolo. Poslali vas bomo na rusko fronto. Tam bo več posla. Tam se boste izokolali.

Poveljnik policijskih sil za zasedene predel Gorenjske in Koroške je trenutno tudi sam še vedno podcenjeval uporniško gibanje na tem »neznamnem« kolčku zemlje in verjel, da bodo brez težav opravili z njimi. Toda že prihodnji dnevi so dokazali, da se je motil.

— Lahko greste, Herr Hauptman, — je odskolil poklapanega policijskega stotnika, ki je bil tak, kakor da bi iz poveljnikovih ust pravkar siljal svojo smrtno obsodbo. Brez besede je odšel. Vrata za njim so se zaprla...

Skoro prav tedaj so v razdejanim partizanskem taborišču stali borci okrog mrtvih tovarišev. Smrt, o kateri do sedaj sploh niso razmišljali, jih je potrla. Niti na misel jim ni hodilo, da bo v njihovem boju smrt nenehna sprejemanje. Zdal pa so čutili njeno bližino; opozarjala jih je, da bo boj terjal tudi žrtve. In vendar se jim je misel na smrt upirala in bi najraje ne mislili nanjo. Potri so molčali.

Gregorčič je opazil njihovo potrtost. Rad bi jih odvrnil od trpkih misli in jim povedal nekaj vzpodbudnega, človeško topljega in močnega. Vžil bi jim rad v srca smelega optimizma, brez katerega bi bili nemočni v tem boju proti trpljenju, naporom in drugim težavam, ki jih čakajo na poti k svobodi. Vedel je, da se bodo obrzali njegovih borcev znanili, čim bodo preboleli prve žrtve. Poznal jih je. Vedno med njimi tako dobro kakor sebe, saj so bili njegovi predvojni tovariši v dobrem in hudem. Zato bi jim prav zdaj rad povedal nekaj bodrinega in v njihovih srcih prilagal vero v prihodnost, tako, kakor je to znal vsajati Kristof njemu in tovarišem pred dvema mesecema na tisti konferenci v Ljubljani. Da, kakor Kristof bi moral znati govoriti, a kaj ko ni bil govornik, niti ni znal prerokovati.

— Brez žrtve ni boja. Brez trpljenja ni svobode. Iz trpljenja in smrti bomo črpali moč za nove napore, dokler se ne prebijemo preko obvojeja do zmage. Delavci smo. Vajeni smo trpljenja, vajeni naporov, vajeni boja. Boj je naša pot, dokler ne zmagamo... Mirno in brez zamosa je povedal te besede. Več ni povedal, samo spogledal se je s tovariši. Vsi so čutili, da se razumejo. V njihovih očeh se je utrlilo nekaj svetlega. Pozmo zvečer so zapustili Mežakljo in prečkali Radovno. Vzpehli so se na Pokljuko, kjer se jim je pridružil gorjanski vod. Zvezde nad vrhovi smrek so jih spremljale... MIHA KLINAR

rupel, so se spravili nad taborišče in ga začeli uničevati. Posode z mastjo in konzerve, ki so jih našli, so stlačili v nahrbtnike, vse drugo pa razbili. V svoj uničevalni posel so bili tako zaverovani, da se niso zmenili za bitko, ki se je znova razvijala in se vedno bolj približevala taborišču. Sele skupina Nemcev, ki je brezglavo bežala mimo in krogle, ki so gosto zasikale nad njimi, so jih vzdrmlile.

— Was ist los? — so kriče vpraševali bežeče.

— Zurück! Banditen! Viele Banditen!

Pograbili so nahrbtnike, pozabili pa na zaboje z municijo in se zapodili za bežičmi. Nekdo je omahnil. Za njim še eden. Pustili bi ju, kjer sta obležala, da se neki podoficir ni zadržal nad njimi, naj mrtva poberejo. Pobrali so ju in ju kot dvoje butar vlekli s seboj. Ustavili so se šele v dolini, neurejeno, kakor jih je priznival beg.

Komandant 181. policijskega bataljona je bil bled. Močje je strmel predse. Šef gostopovske postaje na Jesenicah Clemens Druschke je s stianjenimi ustnicami in nasršeni obrvi neopremično strmel v razbiti fotografski aparat, s katerim je ho-

se prišli napadenim na pomoč partizani, ki so se vračali iz nočne akcije in počivali na nekem rovtu pod Obranco. Ko so zaslišali strele, so partizani ugahnili, da so Nemci napadli vod, ki je ostal »doma«. Partizanskega počitaka je bilo konec. Gregorčič je brez odvečanja razporedil borce v strele. Ta nenadni napad v precej raztegnjeni bojni črti je Nemce zmedel. Partizanskega napada se strani niso pričakovali. Širina napadajoče vrste jih je premotila, da so partizane številčno precejevali. Nemške vrste je zajela zmeda in niso jih mogli več urediti. Samo neka manjša skupina je imela nekaj več sreče. Zajela je nekega bandita, ki se je do zadnjega branil...

Dobro uro po vrnitvi v dolino je moral komandant 181. policijskega bataljona na Bled. Klical ga je poveljnik policijskih sil na zasedeno področje Gorenjske in Koroške. Policijski komandant je vedel, kaj ga čaka. Tolszil se je samo s tem, da je prvi vod zajel onega ranjenega partizana, ki se je sam spopadel s celotnim vodom in ga držal v šahu, dokler mu ni pošla municija. Sele potem so se mu lahko približali. A še tedaj bi ga ne dobili živega v roke, saj so videli, da je tedaj tje...

AVTOSERVIS JESENICE iskreno čestita vsem delovnim ljudem ob jeseniškem občinskem prazniku
Poslužujte se naših uslug, ceneni, udobnih in hitrih prevozov!

Vsem občanom jeseniške občine ob občinskem prazniku - 1. avgustu - iskreno čestita delovni kolektiv
Parne pekarnice in slaščičarne Jesenice

Iz naših komun

GIBANJE KOLICINSKE PROIZVODNJE

V prvem polletju še dokaj ugodno

Po podatkih sveta za industrijo občinskega ljudskega odbora Kranj so industrijska podjetja v letošnjem prvem polletju dosegla 49,9 odstotka letnega plana količinske proizvodnje. Ta procent je glede na vsakoletno večjo proizvodno dinamiko v drugem polletju še dokaj ugoden; obenem pa je potrebno, da bo planirani obseg količinske proizvodnje za leto 1962 ob neizpremenjenih pogojih tudi dosežen. Nekoliko slabšo silko pa nam pokaže primerjava s prvim polletjem preteklega leta. Obseg proizvodnje se je namreč glede na to obdobje povečal le za 2,6 odstotka, medtem ko je bilo to povečanje v prejšnjih letih znatno večje.

Izmed 18 industrijskih podjetij je bilo v prvih šestih mesecih glede količinske proizvodnje nad planom osem gospodarskih organizacij, in sicer: Elektra Sava Kranj (58,1), Kovinar Kranj (53,4), Iskra Kranj (53,5), LIP Proddvor (61,5), Tekstilindus Kranj (51,4), IBI Kranj (51,1), Ojarica Britof (60,0) in Gorenjski tisk Kranj (57,0).

Kljub temu, da je polovica industrijskih gospodarskih organizacij polletni plan celo presežila, pa so se tudi ta podjetja srečevala s številni problemi. Tako je na primer v Kovinarju slabo organiziran potek dela, kar je povzročilo zastoje v proizvodnji (zlasti v montaži). Podjetje ima

težave tudi s kooperacijsko proizvodnjo, ker se kooperanti ne zavodajo svojih dolžnosti. V Iskre se pritožujejo zaradi pomanjkanja materiala iz uvoza, primanjkuje jim tudi obratnih prostorov in opreme. Pač pa predvidevajo izredno povečanje proizvodnje konfektov v prostorih nekdanje tovarne SPIK Kranj. Povračili naj bi tudi proizvodnjo kinoprojektorjev. Podjetje gradi v Novem mestu tudi tovarno za proizvodnjo usmerniških naprav, ki bo pričela obratovati v jeseni. Tekstilindus Kranj pa ima težave s tem, ker rekonstrukcija predilnice, oplemenitilnice in tkalnice časovno ne poteka tako, kakor je bilo predvideno.

Mnogo težav pa so imele tiste gospodarske organizacije, ki so v prvem polletju običale pod planom. Tako je na primer prišlo v tovarni Exoterm Kranj do proizvodnega izpada predvsem zaradi nekaterih pogodbenih pomanjkljivosti oziroma zmanjšanja porabe ekotermnih sredstev. Proizvodnjo opeke v Kranjskih opekarnah je v prejšnjih mesecih oviralo slabo vreme. Tudi situacija delavcev je slabo vplivala na delovno storilnost. Roletti Kranj pa primanjkuje suhega lesa za proizvodnjo več vrst izvoznih artiklov. Težave ima tudi pri osvajanju novih izvoznih proizvodov; kljub temu pa podjetje upa, da bo te probleme kmalu odpravilo.

Podjetju Standard Kranj je primanjkovalo surovih kož, zlasti onih, ki jih potrebujejo za proizvodnjo zornega usnja. Pod planom je tudi tovarna Pliška Kranj in Alka Duplje, ki junija ni več obratovala s polno zmogljivostjo. V tovarni gumijevih izdelkov Sava Kranj pa je izredno kritična nabava kavlčka, teledne žice, aktivnih saj in naplilena. — P.

ZAPOSLOVANJE V JESENISKI OBCINI

Največ težav je s sezonskimi delavci

JESENICE, 31. JULIJA — Na večerajšnji seji občinskega ljudskega odbora Jesenice, so odborniki med drugim razpravljali o poročilu Zavoda za zaposlovanje delavcev na Jesenicah.

Zavod za zaposlovanje delavcev v jesenjski občini je imel lani pri zaposlovanju največ težav s sezonskimi delavci. Ti delavci prihajajo na Jesenice iz vse države, največ pa iz manj razvitih področij, kjer nimajo večje možnosti, da bi se zaposlili. Najbolj izraženi primeri, ko so nekateri sezonski delavci povzročali socialne probleme. Bili so brez sredstev za življenje in na vsak način hoteli pri Zavodu za zaposlovanje delavcev na Jesenicah izsiliti, da jih nekje zaposli. Med njimi so bili tudi taki, ki so se hoteli zaposliti samo v dolžnemem podjetju.

Nekatera podjetja v jesenjski občini so brez Zavoda za zaposlovanje delavcev kar sama pripeljala nove delavce na Jesenice. Posledica tega je bila precejšnja fluktuacija, nekateri delavci so celo napotili kar na Zavod za zaposlovanje, da jim omogoči razlogov niso več ustrezali podjetju. Tak način novčenja delavcev, posebno pri gradbenih podjetjih, vsekakor ni pozitiven, saj več zlo škodljivo pri novem načinu gospodarjenja.

Na Jesenicah je že znano dejstvo, da manjka delavcev, največ pa je delavcev. Zato bo treba v prihodnjih letih poskušati manjše za zaposlitev vsak dan večje število žena. — M. Z.

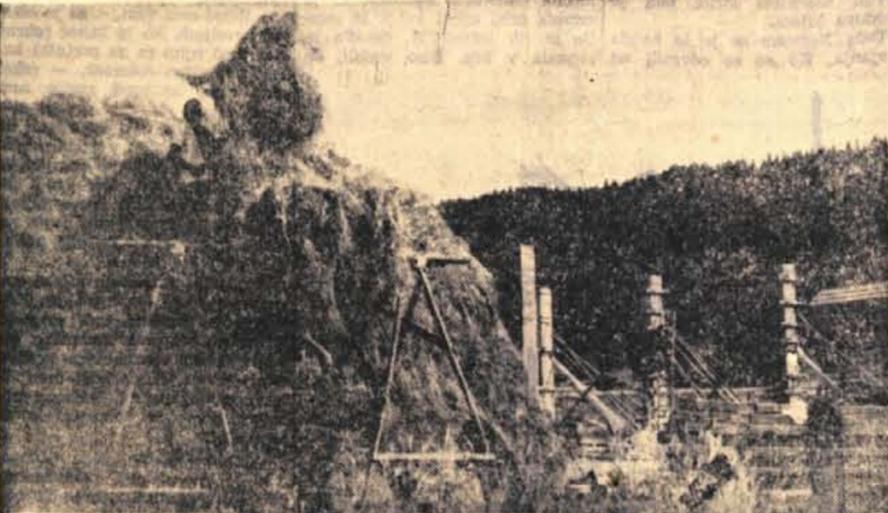
Preobrat v brivnici in česalnici

O nerentabilnem poslovanju obrtnega podjetja »Brivnica in česalnica« na Jesenicah in o likvidaciji podjetja smo že precej pisali tudi v našem listu. S 1. julijem letos je likvidator na podlagi sklepa delavskega sveta Komunalnega servisa z Jesenic, likvidacijske komisije in sveta za obrt in industrijo pri ObLO začel izročiti vsa osnovna sredstva in drobn inventar Komunalnemu servisu.

Tako samostojna ekonomska enota brivnica in česalnica pri Komunalnem servisu v redu posluje od 2. julija naprej. V času od 1. do 21. julija je brivnica in česalnica z 9 zaposlenimi pomočnicami in 8 vajenci dosegla iztržek v skupnem znesku 335,213 dinarjev. Iz tega podatka je razvidno, da je bil v 18 delovnih

dneih na eno pomočnico dosegel iztržek v znesku 59.400 dinarjev ali 3712 dinarjev v enem dnevu. V juniju je bil z istim številom vajencev in 11 pomočnicami dosegel iztržek v znesku 58.400 dinarjev, kar znaša 70.686 dinarjev na eno pomočnico v 23 delovnih dneh ali 3118 dinarjev na eno pomočnico dnevno.

Če primerjamo dosežene dnevnne iztržke na 1 pomočnico v juniju in juliju ugotovimo, da je danjša ekonomska enota brivnica in česalnica v juliju dosegla na eno pomočnico dnevno povprečno večji iztržek. To vsekakor ni malo, če upoštevamo, da je bil do prejšnjega iztržek v juniju, v primerjavi z ostalimi meseci, večji. — M. Z.

Kmetijska zadruga Češnjca je ena izmed najmočnejših zadrug v našem okraju. Lani je dosegla nad 533 milijonov dinarjev celotnega dohodka. Kar pa je še bolj razveseljivo — v poslovni sklad je dodelila sorazmerno največ sredstev, kar dokazuje smotno gospodarstvo tega kolektiva. Vendar pa razvoj vse bolj sili zadrugo, da se usmerja na svojo dejavnost, to je v kmetijstvo. Lani je imela namreč ta zadruga skoraj 80 odstotkov dohodka iz gozda. Zato se vse bolj zavzema za razširitev živinoreje, poljedelstva in drugih kmetijskih dejavnosti. Na sliki: Spravljanje sena bodo trenutno kar tako rešili, dokler pač ne bodo zgrajeni ustrezni prostori

Vozila iz rok v roke

V škofjeloški občini je 1249 motornih vozil

Pred dnevi smo se na odseku tona notranje zadeve pri ObLO Škofja Loka razgovarjali s prometnim referentom. Ker zadeve glede prometa še približno eno leto rešuje na občini (prej na okraju), nas je predvsem zanimalo, s čim imajo največ posla.

Sprico številnih formalnosti in raznih spisov, imajo po občinah največ dela zaradi menjav vozil in prodaje oziroma lastniških sprememb. V prvih šestih mese-

cih letos so v Škofji Loki obravnavali 191 takšnih primerov, največ pa v juniju — 51.

V ostalem imajo prometni referenti največ dela z novimi registracijami vozil in izdajanjem novih vozniških dovoljenj. V Škofji Loki so v letošnjem prvem polletju na novo registrirali 113 motornih vozil, medtem ko je po zadnjih podatkih na območju občine vsoga 1249 motornih vozil. Največ je osebnih avtomobilov

(344) in motorjev (539), medtem ko imajo v občini 102 tovornjake, 40 avtobusov, 9 traktorjev, 6 traktorskih priklonnikov, 6 specialnih vozil in tri kamionske priklonilke. Zanimivo pa je, da je registracija novih vozil v zadnjem času v malenkostnem opadanju, ker je ustavljen uvoz vozil iz inozemstva.

Nadalje je bilo v prvem polletju letos v škofjeloški občini izdanih 140 amaterskih vozniških dovoljenj in 2 poklicni vozniški dovoljenji. Amaterskih vozniških dovolj bi bilo izdanih tudi več, če bi bila zmogljivost šoferjske šole večja. Za vsak tečaj je običajno prijavljenih več kandidatov, kot jih lahko sprejmemo, predlog novega pravilnika avtomot šole pa predvideva, da bo vsak tečaj lahko obiskovalo le 35-40 kandidatov (doslej tudi nad 50). Zaradi šoferjskih amaterskih izpitov se kaže vse večja potreba tudi v Selški dolini, predvsem v Železnikih. Zato že sedaj razmišljajo, kako bi v Železnikih lahko organizirali nekakšno podružnično avtomoto šole. — B. F.

NA SEJI ObLO TRZIC

Razprava o delitvi CD in OD

Tržič, 31. Julija — Za danes popoldne (ob 17. uri) je bila sklicana seja zborna proizvajalcev ObLO Tržič. Na dnevnem redu je bila predvidena samo ena točka dnevnega reda, in sicer razprava in sklepanje o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov gospodarskih organizacij na območju tržičke občine. Poročilo za sejo je pripravila komisija za izvajanje predpisa o delitvi CD, ki je še podrobneje analizirala poslovanje vseh gospodarskih organizacij v tržičski občini za leto 1961. Dodača pa je predstala tudi sedanje pravilnike o delitvi CD in OD, elastični, kako se pravilniki uveljavljajo v praksi. Dosedanja splošna ugotovitev je, da v tržičkih podjetjih glede tega ni večjih anomalij in da so pravilniki v veličini v skladu s smotrnim gospodarjenjem in predpisi. Takšna ugotovitev se zlasti velja za pravilnike o delitvi CD, kjer sta izjemni le pokarna in kmetijska zadruga Tržič, medtem ko je v pravilnikih o delitvi OD v več primerih nekaj manjših pomanjkljivosti. Brekone bodo odborniki zborna proizvajalcev največ razpravljali prav o napakah, ki so še

v nekaterih gospodarskih organizacijah in bodo morali sprejeti tudi nekateri sklepe, ki naj bi koristili posameznim gospodarskim organizacijam pri njihovem delu v prihodnosti. — B. F.

Druga volilna enota pred volitvami

TRŽIČ, 31. JULIJA — Danes je volilna komisija pri ObLO Tržič sprejela predlog, ki so ga dali volilni druge volilne enote v Tržiču na svojem zadnjem zboru, ki je bil pred dnevi. V tej enoti bodo morali namreč voliti novega odbornika za občinski zbor in so za kandidata predlagali inr. Antona Tribušona. Volilne bodo že 12. avgusta. In sicer bodo volitvi lahko opravili svojo dolžnost že od 4. ure dalje.

Razgovor o aktualnostih

Tržič, 31. Julija — Danes ob 12. uri je tu zasedala predsedstvo ObSS Tržič. Člani predsedstva so razpravljali o problemih v tekstilni industriji, o nagrajevanju v državni upravi in o problemih gostinstva na območju tržičke občine.

Podružabljanje gozdne proizvodnje

Za danes je ObLO SZDL Škofja Loka sklical širši posvet, na katerem se bodo predvsem pogovorili o podružabljanju gozdne proizvodnje. Namen posveta je predvsem v tem, da bi izdelali podrobnejši načrt, kako bi se lotili dela, da bi bila zadeva glede tega najhitreje in kar najbolj smotno urejena.

KULTURNI DOM BODO OBNOVILI

Na minuli seji krajevne skupnosti Predvor so med mnogimi gospodarskimi zadevami razpravljali tudi o obnovitvi kulturnega doma v Predvoru. Adaptacija tega doma je nujno potrebna, ker bo stavba sicer kmalu začela razpadati, saj je — posebno streha — v zelo slabem stanju. Da se prepreči nadaljnja škoda, so na sestanku sklenili, da z delom takoj začnejo, tako da bo obnoveitev do jeseni že končana. Nekaj sredstev za te namene je prispeval tudi občinski ljudski odbor. — C.

DA BO BOLJE RAZSVETLENO

Slaba vaška razsvetljava v Tupalcih je med vaščani dalj časa povzročala negotovnosti. Tudi turistično razvijajoči se Predvor terja boljše urejanje razsvetljavo v svoji okolici, zato so se dogovorili, da bodo uredili vsako razsvetljava, hkrati pa tudi napeljava ob cesti II. reda Tupalci — Predvor. Nekaj sredstev v te namene bo prispevala tudi krajevna skupnost, zato pričakujejo, da bodo dela zaključena že letos. — C.

Na kratkem vaju

- Te dni potekajo zadnje priprave za tradicionalno glasbeno-zabavno prireditve »BLEDO TI MOJ BLEDO«, ki jo pripravljata za nedeljo zvečer blejsko turistično društvo. Prireditve bo v Kazini.
- Za enodnevne izlete, ki jih prireja poslovalnica »Izletniška« v Radovljici je med turisti, kakor tudi med domačini veliko zanimanje. Ti izleti so v Kropo, Bohinj — slap Savica, Begunje in Drago.
- Ponovna uprizoritev »Miklova Zala« na prostem v izvedbi begunjskih amaterskih izvedev je že četrta velika priznanja gledavcev. Napovedana je bila namreč za pretekli sobotni večer, vendar so jo preložili zaradi dežja na nedeljo.
- Na občinski zvezi DPM smo zvedeli, da bo v tleh izmenah letovalo okoli tristo otrok v domu srednje pomorske šole v Piranu. V prvi vrsti menijo so bili otroci iz vse radovljiške komune, v drugi iz Bleda in Bohinja, v tretji pa so samo iz Radovljice.
- V ponedeljek popoldne je imel blejski gasivski področni dek »mokre vaje«, kjer so pokazali svoje veščine za moštvo bitni boj proti »rdečemu petelinu«.
- V taboru gozine šole zvečer tabornikov Slovenije v Bohinj poteka te dni enodnevni tečaj za načelnike mladovodkov in čebelar. Med 27 učiteljski jih je 8 iz Gorenjske.

Domača predelava ribeza

Na vrhu klanca, ki spominja na amuško skakalnico, zlasti če se pelješ iz Radovljice proti Kranju, ko smo že opazili prve stebre dovijških hiš in pustili za seboj Podvin, smo s »fličkom« zavili na levo po ekoraž neopazni poti. Nekaj deset metrov od glavne ceste se začnejo sadovnjak Reše KZ »Jelovica«, ki se razprostira na 32 hektarjih. Večinoma je zasejan z jablanami, le na 5 hektarjih so nasadi črnega ribeza.

Ko smo opazovali mošenjske pionirje pri obiranju ribeza — sedaj pridružil agronom — sadjar TINE BENEČIČ. Popeljal nas je skozi sadovnjak, pravzaprav plan-

tažni nasad sadnega drevja, ki je edini, razen preddvoškega, na Gorenjskem.

»Veste...« — je začel — »sprva smo imeli v tem sadovnjaku precej škode, ki nam jo je povzročila smrad, ko se ni bil ograje. Zdaj nimamo tega strahu, ograja je dojga tri kilometre. Prve sadike so bile zasejane v 1939. letu. Letos obiramo le ribez...«

● Koliko pa pridelava ribeza? — Lani je bilo 3.000 kg, letos pa računamo, da ga bo 7.000 kg več. Če pa bi bilo vreme v času cvetenja toplejše bi ga bilo seveda več. Odkupuje ga »Slovenijasadje«. Letos pa nameravamo

sami začeti s domačo, zasebno predelavo ribeza. Zanimanje za poizkusno predelavo ribeza na Poljeh v bodoče, če bo vreme v Zadrudnem domu v Ljubljani. Poizkusne vzorce bomo prejeli poslali bližnjim gostinstvom podjetjem, Morda vas bo zanimalo, da je na ha 2220 sadik ribeza, ki ga strojno obdelujemo.

● Obseg sadnega drevja? — Razen 32 ha tu v Rešah imamo še 2 ha na Bledu, in 10 hektarjev v kooperaciji s kmeti na Poljeh pri Podnartu.

● Kdaj pa bodo obrodile jablane tu, v Rešju? — Po natečaju naj bi se začeli odplačevati amušte ko natečaj rodnost šole čez tri leta. Sarni bomo potem nabrali na enem hektaru 2 vagona jabolok.

● In načrti? — Razen predvidene domače predelave ribeza nameravamo v robnem gozdu narediti preostanek, da se bo odtekal hladni zrak glavne ceste pa bomo zgradili sadovnjak makdamsko, kar bo veljalo okoli 800 tisoč evrov lastnih sredstev. Iz Mosenj bomo speljali vodovod in postavili montažno hišico. — S. Štrabur

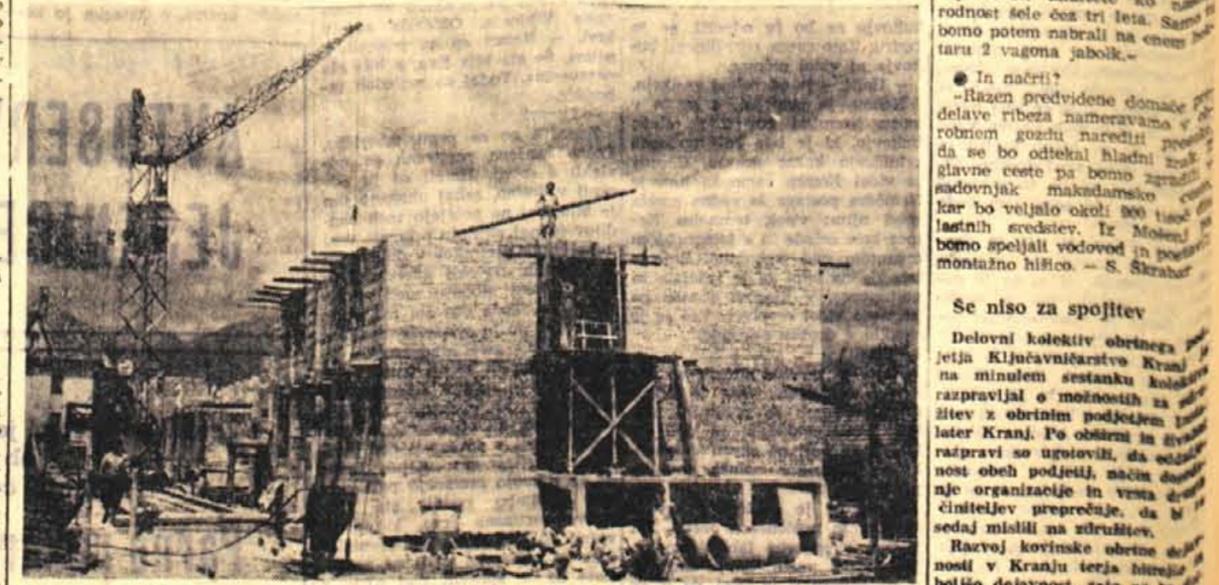
V Bohinju II. zlet planincev - železničarjev Jugoslavije

V petek popoldne se bo nad Staro Fužino v Bohinju začel II. zlet planincev-železničarjev Jugoslavije pod pokroviteljstvom ZTP Ijubljana in Nova Gorica.

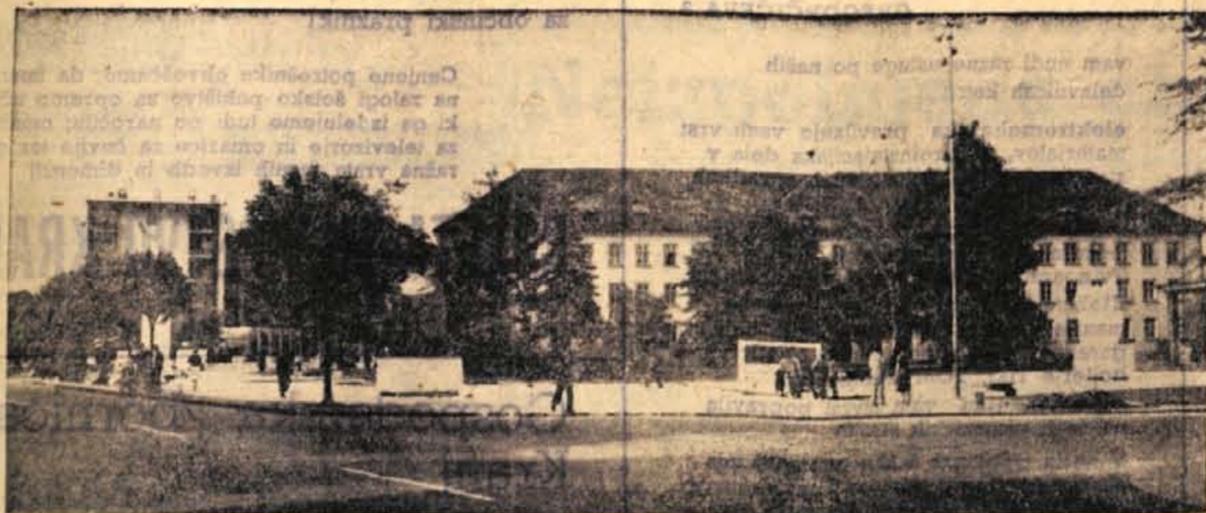
Pričakovati je, da se bo na zletnem mestu zbralo okoli 1000 železničarjev-planincev iz vse Jugoslavije. V soboto bodo tekmovali v orientacijskem pohodu, v skupinah pa se bodo povzpeli na Vogar, Pršivec, k sedmerim triglavskim jezerom in na sam Triglav. Po tem, ko bodo nagradili najboljše v orientacijskem pohodu, bo zvečer rajanje ob tabornem ognju. Isti večer pa bo predredilo bohinjsko turistično društvo tradicionalno kremo noč na jezeru.

NOVO ZDRUŽENO GRADBENO PODJETJE

Te dni so se delavski svetovi gradbenih podjetij Bled, »Gorenje« Radovljica in opekarna Dvorska vsa odločili za skupno poslovanje v okviru novega, združenega podjetja. To novo podjetje, h kateremu zljaj še ni hotelo pristopiti podjetje iz Bohinja, bo imelo letno predvidoma milijardo dinarjev prometa. Za letošnje leto pa imajo, kot pravijo, delo zagotovljeno. Za nemoteno samostojno poslovanje in prevzemanje del pa nameravajo sčasoma urediti v lastni režiji vse obrtniške delavnice. — St. S.

V Stražišču v Kranju, kjer je že večje novo naselje Tiskanine, isto podjetje gradi velik stanovanjski blok. V novem objektu bo 150 samskih sob in prostor za otroški vrtec, ki bo lahko sprejel okoli 60 otrok. Posebnost samskega bloka bo v tem, da bodo v njem tako moški (30 odstotkov) kot tudi ženske (70 odstotkov), kar doslej v podobnih samskih stanovanjskih blokih ni bila praksa.

Vsem delovnim ljudem
in vsem delovnim kolektivom
pošiljajo ob občinskem
prazniku - 1. avgustu - iskrene
čestitke z željo, da bi imeli
še več delovnih uspehov

ObLO Kranj

ObK ZK Kranj

ObO SZDL Kranj

ObO ZB Kranj

ObK LMS Kranj

Ob 1. avgustu, občinskem prazniku,
vsem občanom iskreno čestitamo!

Vse sile za večjo proizvodnjo
in lepše življenje!

ObLO JESENICE

ObK ZK JESENICE

ObO SZDL JESENICE

ObO ZB JESENICE

ObK LMS JESENICE

tekstilindus

tovarni Tiskanina - Inteks Kranj

čestita vsem občanom
ob občinskem prazniku
Kranja

Priporočamo svoje kakovostne
izdelke na XII. Gorenjskem sejmu

Velika izbira
in ugodne cene!

Vsem občanom Kranja ob njihovem
občinskem prazniku plamteče pozdrave!

»Varteks« prodajalna Kranj

Iskrene čestitke
vsem delovnim ljudem
ob kranjskem
občinskem prazniku

Projektivno
podjetje
v Kranju

Vsem delovnim ljudem
ob 1. avgustu -
prazniku občine
Kranj -
iskreno čestitamo

Komunalno podjetje
VODOVOD
KRANJ

Kranjsko
gradbeno
podjetje
Kranj

iskreno čestita vsem kranjskim
občanom ob njihovem prazniku

Ključavničarstvo

KRANJ, Koroška 17

čestita ob občinskem
prazniku Kranja

in priporoča svoje usluge in izdelke gradbenega in stavbenega ključavničarstva in rolete

Elektrotehnično podjetje Kranj

GREGORČIČEVA 3

vam nudi razne usluge po naših delavnicah kot:

elektromehanika previjanje vseh vrst materialov, elektroinstalacijska dela v stanovanjskih in industrijskih zgradbah vseh velikosti

Radio delavnica vrši garancijska in pogarancijska popravila na radio-Tv aparatih, tranzistorjih, gramofonih itd.

Elektro servisni oddelk vrši vsa manjša vzdrževalna instalacijska dela garancijska in pogarancijska. Vzdržuje bojlerje TIKI, TOBI izdelke itd.

Finomehanika vam izvrši popravila na vseh pisarniških strojih

V naših trgovinah lahko nabavite ves elektro-radio material po zmernih cenah

Vsem našim odjemavcem ob občinskem prazniku iskreno čestitamo

Prebivavcem kranjske komune čestitamo za občinski praznik!

Cenjene potrošnike obveščamo, da imamo na zalogi šolsko pohištvo za opremo učilnic, ki ga izdelujemo tudi po naročilu; omarice za televizorje in omarice za čevlje ter garažna vrata raznih izvedb in dimenzij

ROLETA-MIZARSTVO KRANJ

Gospodarska zbornica Kranj

čestita vsem delovnim kolektivom in prebivavcem kranjske in jeseniške komune za občinski praznik

VELEŽELEZNINA

KRANJ MERKUR

Cenjene odjemavce obveščamo, da bomo na Gorenjskem sejmu prodajali različno blago široke potrošnje po znižanih cenah.

Vabimo vas tudi na obisk naših trgovin na Koroški cesti 11, posebno nove trgovine za opremo gospodinjstva ki smo jo prevzeli od bivše trgovine Železnina v Kranju

Priporočamo se z bogato zalogo in znižanimi cenami

ZAVAROVALNICA

KRANJ

v Kranju

sporoča za občinski praznik

Kranja

vsem občanom
iskrene čestitke

Ob občinskem prazniku
Kranja iskrene čestitke

Obiščite nas v času Gorenjskega sejma v Kranju v naših paviljonih, kjer boste solidno in ceneno postreženi z našimi priznanimi specialitetami

Kolektiv

KLAVNICE

KRANJ

Obrtno podjetje *Instalater*
KRANJ

čestita prebivavcem kranjske komune za občinski praznik **1. AVGUST**

LESNINA Ljubljana poslovalnica KRANJ

pošilja ob občinskem prazniku Kranja iskrene čestitke in priporoča svoje proizvode

Pekarna

KRANJ

čestita vsem delovnim ljudem ob prazniku kranjske komune

Ob občinskem prazniku Kranja
1. avgustu

iskrene
čestitke

Tovarna tekstilnih
strojev in naprav

Kovinar

Kranj

čestita prebivavcem kranjske komune ob občinskem prazniku in se priporoča

Za občinski praznik
Kranja - **1. avgust**
- iskrene čestitke!

AVTOMOTO društvo Kranj

Ob občinskem prazniku vsem prebivavcem kranjske komune iskrene čestitke

veletrgovina **ŽIVILA**
KRANJ

TRGOVSKO
PODJETJE **Slovenijašport** prodajalna
KRANJ

Vsem športnikom in cenjenim odjemavcem čestitamo ob prazniku kranjske komune

Trgovsko podjetje

KURIVO

KRANJ

čestita občanom kranjske komune za občinski praznik in se priporoča

Ob občinskem prazniku jeseniške komune pošiljamo vsem cenjenim odjemavcem in občanom iskrene čestitke in se priporočamo

trgovsko podjetje *Rožca*
JESENICE

Gozdno gospodarstvo
Kranj

čestita vsem občanom k občinskemu prazniku in priporoča svoje proizvode

Obrtno podjetje **komunalni servis**
JESENICE

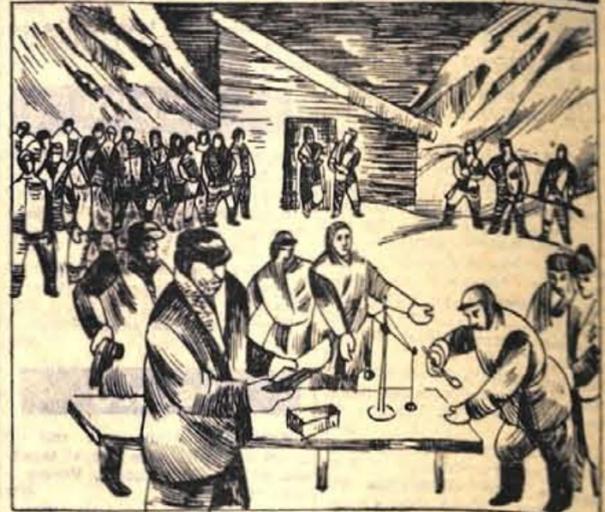
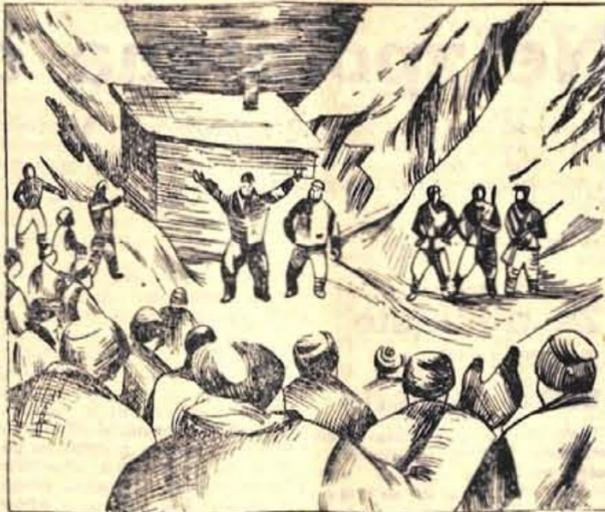
čestita k občinskemu prazniku Jesenic in nudi kvalitetne in cenene usluge:

pranje vseh vrst perila, kemično čiščenje oblek, popravilo nogavic in vse vrste brivsko-friizerskih uslug po najnovejši modi v damskih salonih na Jesenicah in Javorniku

Jack LONDON Kristof Dimač

Friedrich Stanko SIMENC

Riše: Janez GRUDEN

127. Pred kočjo so prišli prvi radovedneži. Vitel je škripal in se vrtil, vlekci pa ni ničesar. Kriš ga je počasi obračal. Nato je vzel kosilno vedro in škrtal z njim ob kamenje, ki sta ga bila navozila podnevi. Po mestu se je raznesel glas, da sta končno našla glavni vir klondiškega zlata.

128. Iz Dawsona so drli proti kočji; med množico je bilo tudi šest policajev. »Tovariši!« je začel Kriš, ko je bilo ljudstvo pred kočjo. »Razprodajati bomo začeli zemljo za stavbišče.« Mi smo prišli po tisto, kar je v globini!« Je odgovoril Kriš.

129. Razprodajati sta začela 5000 delnic. Izvolili so odbor, ki mesta so prinesli tehnične, da so tehtali zlati prah. Vsakemu, ki je plačal 10 dolarjev, so dali potrdilo. O mraku je bilo delo končano. Kriš in Cok sta zadovoljno ogledovala vrečke, ki so vsebovale za 48.740 dolarjev zlatega prahu.

BODICE

To, pot za uvod nekaj cvetk s turističnih in gostinskih logov.

● Začnimo kar s serviranjem turške kave. V navadi je, da v naših gostinskih obratih primaknejo skodelico kave še žličko in kozarec vode. Vse skupaj pa postavijo pred gosta na pladnju. — Ponekod pa so to navado zelo ponesostavili. Turško kavo servirajo kar brez vode in žličke, pa tudi pladnja gostu ne zaupajo. Se posebno boleči so pojavi — in teh je vedno več — da delajo v nekaterih gostinskih obratih med gosti kar preočito razliko. Inozemskemu gostu servirajo turško kavo z vsemi rekviziti, domačim pa komajda zaupajo skodelico. — Navsezadnje plačujemo vsi z enakim denarjem!

● Ondan me je zaneslo v Gozd Martuljk. Ko sem se popoldne hotel odpeljati z avtobusom proti Kranju, sem zaman stikal za avtobusnim voznim redom. Vso vas sem prečesal po dolgem in počez, vospnega reda pa nikjer. Tako pomemben turistični kraj ga le ne bi smel pogrešati. Konec koncev je še vedno največ takih državljanov, ki nimajo svojih avtomobilov. Morda bi za vozni red — če se zanj ne zmeni avtobusno podjetje — poskrbelo tamkajšnje turistično društvo!

● Naneslo je tako, da sem ondan obiskal muzej na bleiskem gradu. Ko sem pasel zijala po razstavljenih eksponatih, me je pocikala za rokav neki Nizozemec. — Iz katerega stoletja pa so tele rože? — se je hudo mučno nasmehnil in pokazal na klavirno in uvelo cvetje v vazah, ki si zaman prizadeva poživiti razstavne prostore.

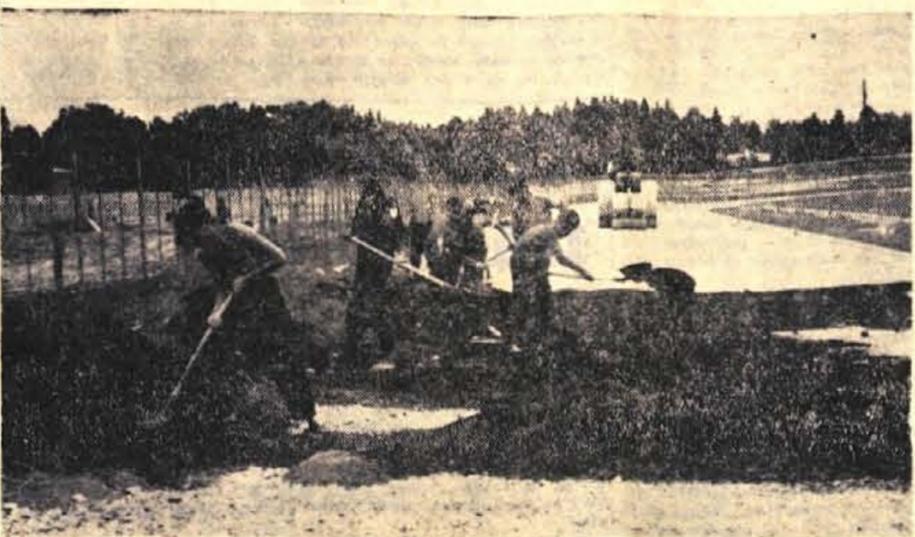
● Skupinica tujcev se je pred dnevi sprehodila po Kranju. Zaneslo jih je v bližino Vodovodnega stolpa. Menda jih je ta še posebno zanimal, saj so ga poslikali iz vseh strani. Seveda so na tem sprehodu zašli tudi na cesto, ki pelje mimo Vodovodnega stolpa na Rupo. Imenitno sem se zabaval, ko sem jih gledal, kako čotajo po blatno, preskakujejo velike luže in si namakajo noge. Pa so smeli ti ljudje s seboj kranjskega vodiča, ki je takole zagovarjal poplavljenno cesto.

— Od vodovodnega stolpa do Rupe bodo zgradili žičnico, ki bo vozila ljudi čez poplavljeno področje. Kaj bi se vedno mučili s cestami!

Jaz bi pa le za silo zakrpal tiste kotanje z vodo. To ne bi bila posebno draga investicija. Žičnico pa jemljite za rezervo.

● Ondan me je hudo zamikala jeseniška tržnica. Silno pripravna je, le posode za odpadke sem pogrešal. Ker odmetavajo odpadke — teh na trgih nikoli ne manjka — povsod napokrog, se po njih sprehajajo čeli roji muh. Zelo zabavno in okusno, vendar bolj za muhe kot za ljudi!

Vas pozdravlja Vaš
Bodičar

Te dni brigadirji pridno gradijo atletske naprave, ki bodo letos dokončno urejene.

Delo - glasba - smeh

IN SEVEDA TUDI SPORT — DVA POLČASA V BRIGADIRSKEM NASELJU »FRANCA VODOPIVCA« V KRANJU

Bolj po naključju kot ne, sem pred dnevi zašel v tisti predel Kranja, kjer je najmanj prometa ali pa ga skoraj ni. Toda zmotil sem se, kot se je že marsikdo, ki je tudi menil, da sta letno kopališče in letni kino »španska stena«, za katero je konec sveta. Prav v tem predelu Kranja je že nekaj poletij navdse živahno in prav tako je tudi letos. Mladi brigadirji — graditelji — so neutrudljivo pri gradnji novega osrednjega športnega stadiona v Kranju.

ZVEZA PO TELEFONU
Na drugi strani »španske stene« je pod šotori 61 brigadirjev iz Zemuna in 45 iz Celja. Brigadirji so večji rokovanja z lopatami in krampi. Prav s tem primitivnim orodjem, ki je kljub vsestranskemu napredku še vedno mnogokrat nepogrešljivo, so mladinci in mladinke precej obsežno površino že spremenili v mikaven športni objekt, ki pa razumljivo šele dobiva pravo podobo. Doslej so že uredili glavno nogometno igrišče, dve rokometni igrišči, teniško igrišče (eno je že urejeno, pet jih je še v gradnji), pričeli so že z deli za odbojkarstva in košarkarska igrišča, še ta teden pa bo dograjeno pomožno nogometno igrišče. Ponekod seveda lopata in kramp ne zmoreta vsega, zato mladim graditeljem pomaga tudi podjetje »Gradis« iz Ljubljane, ki bo naredilo ograjo okrog celotnega športnega objekta.

In kaj naj pomeni mednaslov: »Zveza s telefonom«? Brigadirji so

bili letos vse do pretekle sobote odrezani od Kranja. Popoldne so delali popoldne pa so se kratkočasili na takšen ali drugačen način v naselju, včasih pa jim je bilo tudi vasovanje prijetno. Toda sedaj imajo zvezo s svetom, saj so dobili telefon.

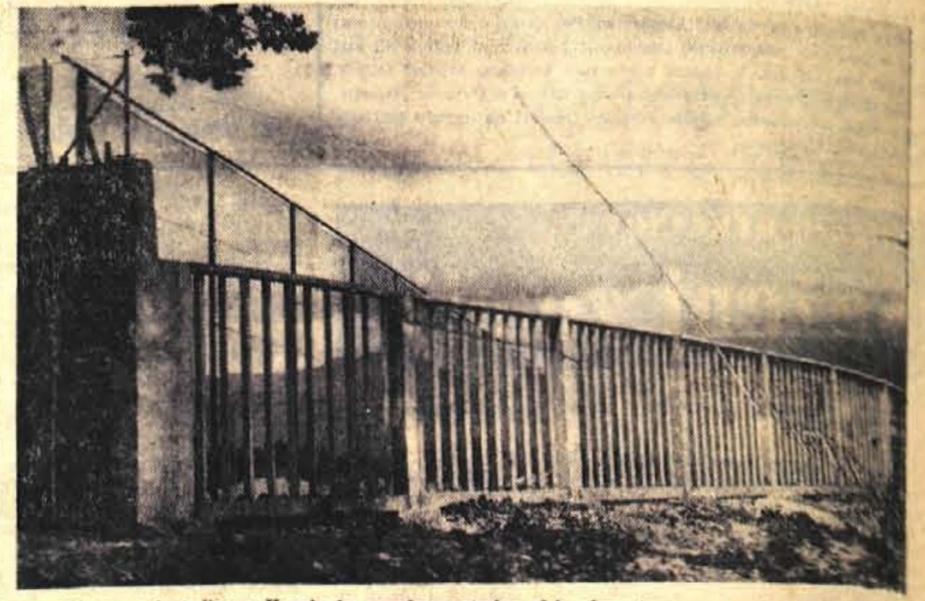
»DNEVNI SPORED«

Razumljivo je, da me je pot zapeljala tudi v brigadirsko naselje, kjer so me sprejeli kot gosta in mi postregli s čašo piva. V razgovoru z brigadirji me je zanimalo marsikaj, vendar pa sem se nehoti zagledal v ognjeno desko in zagledal sestavek, ki naj bi bil kot nekakšen dnevni spored življenja v naselju. Toda zmotil sem se. Nalepljen je bil spored predavanj, ki jih imajo brigadirji v popoldanskem času. Poleg tega pa sem kmalu nato našel nekakšen dnevni spored s približno naslednjo vsebino: glasba za dobro jutro, glasba za odidih in razvedrilo, vsak dan za vas, brigadirji čestitajo, glasba za razvedrilo in glasba za ples. Torej vse v znamenju glasbe ali dobre volje, če hočete, kar prav gotovo koristi tudi za uspešno delo. Seveda pa so jasni in topli večerni dnevi najprijetnejši ob plesu.

LETOS SE ENA IZMENA

Brigadirji, ki so sedaj v naselju, bodo zapustili šotore 4. avgusta. Seveda pa s tem dnem stadion še ne bo dograjen. Zato bo avgusta prišla še ena brigada — zadnja letos. Sestav-

ljali jo bodo mladinci in mladinke iz Zemuna in Kranja. Brčkone tudi ti ne bodo dokončali vseh del, ker bo zmanjkalo časa, vendar pa bo osrednji stadion v Kranju v glavnem dograjen in bodo za prihodnje ostala le še nekatera manjša in bolj ali manj postranska dela. — B. Fajon

Osrednji športni stadion v Kranju bo ograjen, potrebna dela okrog tega pa opravlja gradbeno podjetje »Gradis« iz Ljubljane

Stanovanjska stiska na Vršiču

Ob 50-letnici Tičarjevega doma

PRIHODNJO NEDELJO, DNE 5. AVGUSTA, bo planinsko društvo Jesenice pripravilo na Vršiču prijetno slavo, na katerem se bodo spominjali pomembnega jubileja — 50 — letnice Tičarjevega doma. Pred petdesetimi leti — 4. avgusta 1912 — je bila namreč na Vršiču otvoritev slovenskega planinskega doma, ki so jo predstavniki planinskih organizacij tedaj proslavljali z izrednim navdušenjem. Slovenski planinski dom na Vršiču sta po svoje prizadeli obe svetovni vojni. Posebno druga ga je pustila skoraj popolnoma uničenega. Ko so ga jeseniški planinci po osvoboditvi obnovili, je dobil ime po najzaslužnejšem graditelju dr. Josipu Tičarju.

Omenjeni dom so začeli graditi slovenski planinci leta 1911 v izredno težkih pogojih. Pobudnik gradnje je bil zdravnik dr. Josip Tičar, tedanji župan in predsednik turističnega in planinskega društva v Kranjski gori. Ta gradnja je pomenila tudi simbol boja med nematvom in slovenstvom. Dr. Tičar je razvil svoj program pod geslom »Nobene pendi slovenske zemlje tujeu brez boja« in je bil pri njegovem izvajanju deležen vsestranske pomoči pri prebivcih Kranjske gore in vseh tedanjih ljubiteljih slovenskih planin. Nemci so namreč že leta 1899 zgradili na Močilih prvo planinsko postojanko, ki so jo po slavnem botaniku in ljubitelju gora

imenovali Vossova kočja. Ta se sedaj imenuje Erjavčeva kočja. Ob tej priložnosti se moramo zamisliti nad tem, da se pravzaprav na Vršiču že 50 let ni nič spremenilo. Kljub temu, da vodi preko njega alpska cesta, ki povezuje Gornjosavsko dolino s Trento, ob kateri je precej gostinskih in planinskih objektov, na Vršiču občutno primanjkuje primernih prostorov za nadaljnje rast in razvoj planinstva, alpinizma, visokogorskega smučanja in seveda še prav posebej domačega in mednarodnega turizma. Vršič tako ostaja neizkoriščeno naravno bogastvo, katerega važnost in pomen so spoznali ljubitelji gora že pred Valvasorjem. Prolet tamkajšnje planinske postojanke pa so postale pretesne, neurejene in nesodobne. To pa je pomembna ugotovitev, ki je tudi eden vzrok temu, da se življenje na Vršiču ne razmahne do polne mere.

Tako ob tem, ko planiramo gradnje visokogorskih turističnih centrov, ki bi nas veljali toliko, da zamenkamo smemo o njih le razpravljati, pozabljamo na tisto, kar že imamo. Tudi na Vršiču, ki ima idealna smučišča — mnogom uporabna skozi vse leto. Kaj ne bi torej le kazalo najti možnosti za obnovo tamkajšnjih objektov, saj bi se sorazmerno majhna sredstva hitro obrestovala.

Prebivavci Gorenjske obiščite XII. GORENJSKI SEJEM od 3. do 14. avgusta 1962 v Kranju

Velika izbira blaga široke potrošnje, modna revija in pester večerni zabavni spored